БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 143 (634)

22 ИЮЛЬ ЯКШАНБА 1956 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Бугун темирйўлчилар куни.

Совет темирйўлчиларига шон-шарафлар бўлсин!

Совет темирйўлчиларининг традицион байрами

Бугун мамлакатимиз темир йўл транспортининг шонли армияси бутун совет халқи билан биргаликда Бутуниттифоқ темир йўлчилар кунини зўр қувонч билан байрам қиладилар. КПСС XX съездининг тарихий қарорларини изчиллик билан амалга ошириш учун бошланган умумхалқ курашида актив иштирок этаётган темир йўлчиларимиз ўзларининг ҳар йили бўладиган традицион байрамларини ижодий ташаббуси ва меҳнат ғайрати ҳар қачонгидан ҳам ошган бир вазиятда кутиб олмоқдалар.

Партия XX съезди томонидан мамлакат халқ хўжалигини ва даставвал оғир индустрияни янада зўр бериб ривожлантириш ва шу асосда совет кишиларининг моддий фаровонлигини ошириш юзасидан белгиланган ғоят катта программанинг муваффақият билан амалга оширилиши кўп жиҳатдан темир йўлчиларимизнинг ишига боғлиқдир. Шу сабабли Коммунистик партия ва Совет ҳукумати темир йўл транспортини янада ривожлантиришга алоҳида эътибор бериб, уни ҳозирги замон техникаси билан тобора кўп таъминламоқдалар. Мамлакатимизда темир йўл тармоқлари йил сайин кенгайтирилмоқда, темир йўлчиларимизнинг моддий-маданий даражаси тинмай ўсмоқда. Партия ва ҳукуматнинг бу ғамхўрликларига жавобан темир йўл магистралларининг коллективлари мавжуд техника воситаларидан тўла ва унумли фойдаланиб ишламоқдалар.

Партия XX съездида темир йўл транспорти халқ хўжалигининг бошқа соҳаларига қараганда техника жиҳатидан анча орқада қолаётганлиги алоҳида кўрсатиб ўтилган ва бу қолоқликни тугатиш энг муҳим вазифалардан бири қилиб қўйилган эди. Мамлакатимиз темирйўлчилари билан бир қаторда Тошкент ва Урсатьевск бўлимларининг коллективлари ҳам олтинчи беш йилликнинг улуғвор вазифаларини амалга ошириш учун курашиб, дастлабки натижаларга эришдилар. Шу кунларда темир йўл Тошкент бўлимида тепловозлар кенг қўлланилмоқда. Қизил Тўқимачи—Оҳангарон каби асосан кўмир ташиладиган участкада ТЭ-1 ўрнига анча кучли бўлган ТЭ-2 маркали тепловозларнинг қатнаётганлиги натижасида поездлар оғирлиги ўрта ҳисобда 200 тонна ошди. Арис—Сирдарё участкасида энг янги конструкциядаги ТЭ-3 маркали тепловозлар қатнаб турибди. Янги техникани жорий қилиш натижасида бўлимда ярим йиллик топшириқ муддатидан илгари бажарилди ва қўшимча равишда 3500 вагон юк ташилди. Шу муддат ичида вагонлар обороти нормадагидан 1,4 соат тезлашди, тепловозларнинг суткалик йўл босиш тезлиги бўйича берилган йиллик топшириқ ҳозирнинг ўзидаёқ 9 процент ортиғи билан бажарилди. 6 ой мобайнида оғир юкли поездларда пландан ташқари 1 миллион 200 минг тонна турли халқ хўжалик юклари ташилди.

Тошкент темир йўлида ҳам транспортнинг техника жиҳатидан қолоқлигини тугатиш мақсадида фан ва техниканинг энг сўнгги ютуқлари жорий қилинмоқда. Бу соҳага эндигина жорий этилаётган ва келажакда кенг қўлланиладиган автоматика ҳамда телемеханика ана шулар жумласидандир. Бу тадбир станцияларнинг поезд ўтказиш қобилиятини кескин даражада ошириш, ишчилар меҳнатини тубдан яхшилаш ва ишлаб чиқариш маданиятини янги босқичга кўтаришга кенг имкониятлар очиб бермоқда. Бўлимнинг бирқанча участкалари автоблокировка билан ускуналанган, маневр қилишда радиодан тобора кенг фойдаланилмоқда.

Коммунистик партия қўлга киритилган муваффақиятлар билан хотиржам бўлиб қолмасдан, балки бу муваффақиятларни меҳнат соҳасида янгидан-янги ютуқлар билан мустаҳкамлаш лозим деб таълим беради. Темир йўл транспортининг барча участкаларида мавжуд техникадан унумли фойдаланиш, новаторлар ва илғорлар тажрибасини оммалаштириш, коллектив ўртасида ижодий ташаббускорликни ҳамда туғилаётган ҳар бир янгиликни ўз вақтида қўллаб-қувватлаш ва шу асосда меҳнат унумдорлигини тинмай ошира боришни таъминлаш — хўжалик раҳбарлари, партия ва касаба союз ташкилотларининг муҳим вазифасидир.

Темир йўл транспортининг ҳар бир участкасида техника-иқтисодий кўрсаткичларини янада яхшилашга имкон берувчи резервлар бор. Бундай резервлар социалистик халқ хўжалигининг бошқа соҳаларидаги каби темир йўл транспортида ҳам битмас-туганмасдир. Давлат манфаатлари, халқ манфаатлари ана шу резервлардан унумли фойдаланиш ва темир йўл транспортининг ишидаги мавжуд камчиликларни қатъият билан тугатишни талаб қилади. Бироқ очиқ эътироф қилиш керакки, ана шу ғоят катта резервлардан ҳали ҳам кўнгилдагидек фойдаланилмаётир. Кўпгина участкаларда, айниқса корхоналарнинг темир йўл шохобчаларида вагонлар белгиланганидан анча ортиқ туриб қолмоқда. Бу шу сабабли юз бермоқдаки, айрим хўжалик раҳбарлари, партия ва касаба союз ташкилотлари юк ортиш ва юк тушириш ишларини комплекс механизациялашга ҳалига қадар етарли эътибор бермай келаётирлар.

Локомотивларнинг юриш тезлигини ошириш темир йўл транспорти техника-иқтисодий кўрсаткичларини тинмай яхшилай боришга имкон берувчи энг муҳим резервлардандир. Чунки юриш тезлиги ошса, участкаларнинг поезд ўтказиш қобилияти ҳам ошади, кўпгина локомотив ва вагонлар тежаб қолинади, бинобарин юк ташиш таннархи камаяди. Поездларнинг графикдан четга чиқиши, вагонларнинг станция ҳамда темир йўл шохобчаларида бекор туриб қолиши ва шунга ўхшаш бошқа камчиликларни яқин вақт ичида тугатиш темир йўлчиларимизнинг шарафли бурчидир.

Маълумки, мамлакатимизда, шу жумладан республикамизда саноат корхоналарининг тармоғи йилдан-йилга кенгаймоқда, янгидан-янги турли саноат корхоналари қурилмоқда, социалистик қишлоқ хўжалиги ҳам тинмай юксалиш йўлидан бормоқда. Бу эса ўз навбатида шонли темир йўлчиларимиз зиммасига янги вазифалар юклайди. Бу вазифаларни муваффақият билан амалга ошириш манфаатлари партия ва касаба союз ташкилотларининг ишларини ҳар тарафлама яхшилашни, уларнинг ишлаб чиқаришдаги ташкилотчилик ва етакчилик ролини янада оширишни талаб қилади. Улар омманинг кун сайин кенг қулоч ёзаётган ижодий ташаббусини ҳамма чоралар билан қўллаб-қувватлашлари, илғор участкаларнинг ва станцияларнинг тажрибаларини чуқур ўрганишлари ҳамда бу тажрибаларни бутун коллектив ўртасида кенг оммалаштиришлари лозим. Кўп меҳнат талаб қиладиган ишлар, биринчи навбатда йўлларни ремонт қилиш ҳамда реконструкция қилиш ишлари, юк ортиш ва юк тушириш ишлари комплекс механизациялаштирилиши керак.

КПСС XX съездининг тарихий қарорларидан ғоятда илҳомланган шонли темир йўлчиларимизнинг қалби шу кунларда Ватанимиз техникасини ҳар томонлама ривожлантириш учун кўпроқ ҳисса қўшиш орзуси билан, олтинчи беш йилликнинг биринчи йили — 1956 йил топшириқларини муддатидан олдин бажариш иштиёқи билан тўлиб-тошгандир.

Совет кишилари бугун — темир йўлчилар кунида мамлакатимизнинг фидокор ва жонкуяр темир йўлчиларига оташин салом йўллайдилар ҳамда темир йўл транспорти олдига қўйилаётган ғоят катта ва масъулиятли вазифаларни шараф билан бажариш йўлида, она-Ватанимизни янада гуллаб-яшнатиш, мамлакатимизда коммунистик жамият қурилиши йўлида уларга чин кўнгилдан янги муваффақиятлар тилайдилар.

СВЕРДЛОВСК МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ 200 МИНГ КИШИ ҚАТНАШГАН МИТИНГИ

СВЕРДЛОВСК, 20 июль. (ТАСС). Бугун бу ерда Урал областлари ва автоном республикалари қишлоқ хўжалик ходимларининг кенгаши тамом бўлганлиги муносабати билан Свердловск меҳнаткашларининг митинги бўлди. Митингга 200 мингдан кўпроқ киши тўпланди.

КПСС Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчев, КПСС Марказий Комитети секретари ўртоқ Н. И. Беляев, РСФСР Министрлар Совети Раиси М. А. Яснов ва бошқалар трибунага чиққанларида митинг қатнашчилари уларни самимий кутиб олдилар.

Митингда нутқ сўзлаган КПСС Свердловск область комитетининг секретари ўртоқ А. П. Кириленко Свердловск областининг меҳнаткашлари Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XX съезди қўйган вазифаларни шараф билан бажарадилар, деб партия ва ҳукуматга ваъда берди.

Уралмашзаводнинг ферезерчиси М. И. Бобирев уралмашчилар қишлоқ хўжалигига ёрдам бериш юзасидан ўз зиммаларига олган мажбуриятларни шараф билан бажарадилар, деди.

Урал политехника институтининг профессори, техника фанлари доктори И. Н. Богачев ва Чкалов областидаги «Красний путиловец» колхозининг раиси ўртоқ Я. Т. Митрофаҳов ҳам митингда нутқ сўзладилар.

Митингда КПСС Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчев нутқ сўзлади. Унинг нутқи гулдурос қарсаклар, маъқуллаган овозлар билан қайта-қайта бўлиниб турди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХОДИМЛАРИНИНГ ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БРИГАДАСИ ТОЖИКИСТОНГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик ходимларининг ўзаро текшириш бригадаси Тошкентдан Тожикистон ССРга учиб кетди. Делегация составида Октябрь районидаги Каганович номли колхознинг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Асанбоев, Молотов район партия комитетининг биринчи МТС зонаси бўйича секретари ўртоқ Охунов, Куйбишев МТСининг агрономи ўртоқ Қўчқоров, Ўрта Осиё ирригация илмий-текшириш институтининг илмий ходими ўртоқ Ляпин, Ўрта Сарой район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Мадалиев ва бошқалар бор.

Бригадага Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси ўртоқ Ш. Рашидов бошчилик қилмоқда. (ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

Мева, резавор ва узум етиштиришни ҳамда тайёрлашни кўпайтириш тўғрисида

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети мева, резавор ва узум етиштиришни кўпайтириш тўғрисидаги масалани кўриб чиқдилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети қайд қилиб ўтдиларки, кейинги йилларда колхоз ва совхозлар мева дарахтлари ва узумзорлар майдонларини бир мунча кенгайтирдилар, мева, резавор ва узум тайёрлаш кўпайтирилди. Бироқ колхоз ва совхозларда боғдорчилик ва узумчилик қишлоқ хўжалигининг энг қолоқ тармоқлари бўлиб келаётир. Кўпгина колхозларда боғ ва узумзорлар майда участкаларда барпо этилаётганлиги сабабли товар бўладиган маҳсулот бермаётир. Мева дарахтлари яхши парвариш қилинмайди, боғ ва узумзорлар сийраклашиб қолган, уларнинг кўпи боғларни ҳимоя қиладиган ихота дарахтзорларига эга эмас; кўпчилик колхозларда токлар ишком қилинмаган; органик ва минерал ўғитлар кам ишлатилади, боғларни ва узумзорларни суғориш ёмон уюштирилган ҳамда мунтазам суратда ўтказилиб турилмайди, мева, резаворларнинг ҳашаротларига ва касалликларига қарши тегишинча кураш олиб борилмаётир. Шу муносабат билан мева, резавор ва узум ҳосили ҳамда ялпи маҳсулоти ҳали ҳам кам, ҳосилнинг кўплаб нобуд бўлишига йўл қўйилмоқда. Аҳолининг ва маҳсулот ишлаб чиқараётган саноатнинг мева, резавор ва узумга бўлган талаби тўла қондирилмаётир.

СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, СССР Совхозлар министрлиги, СССР Озиқ-овқат товарлари саноати министрлиги, иттифоқчи республикалар компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка, область партия комитетлари, республикаларнинг Министрлар Советлари, ўлка ижроия комитетлари ва область ижроия комитетлари қишлоқ хўжалигининг бу тармоқлари билан қониқарсиз шуғулланмоқдалар ва боғдорчиликни ҳамда узумчиликни ривожлантириш ишини яхшилашда МТСларга, колхозларга, совхозларга талабчанликни зарур даражада оширмаётирлар.

Мева ва резаворларни тайёрлаш, қайта ишлаш, сақлаш ва темир йўл ҳамда автомобиль транспорти билан ташиш ишида, шунингдек улар билан савдо қилишда жиддий камчиликлар бор.

Химия саноати министрлиги заҳарли химикатларни ва минерал ўғитларни жуда кам миқдорда ишлаб чиқармоқда.

Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги боғларни ва узумзорларни парвариш қилиш учун махсус тракторларни, машина ва асбобларни яратишда ва уларни ишлаб чиқаришда йўл қўйиб бўлмаслик даражада сусткашлик қилмоқда.

Мева, резавор ва узум етиштиришни ҳамда тайёрлашни анча кўпайтириш ва аҳолини бу маҳсулотлар билан, қайта ишлаш саноатини эса хомашё билан таъминлашни яхшилаш мақсадида КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети СССР Қишлоқ хўжалик министрлигига, СССР Совхозлар министрлигига, СССР Озиқ-овқат товарлари саноати министрлигига, иттифоқчи республикалар компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига, республикаларнинг Министрлар Советларига, ўлка ва область ижроия комитетларига қуйидаги мажбуриятларни юкладилар:

Колхоз ва совхозларда боғ, резавор ва узум майдонларини анча кенгайтириш, уларни парвариш қилишни яхшилаш таъминлансин, шунингдек органик ва минерал ўғитлар солиш, мева дарахтларини буташ, токларни ишком қилиш ва суғориш таъминлансин, токи яқин йиллар ичида мева, резавор ва узумнинг ялпи ҳосили камида 1,5-2 баравар кўпайтирилсин;

Ўзбекистон ССРда, Тожикистон ССРда, Туркманистон ССРда, Қирғизистон ССРда ва Қозоғистон ССРнинг жанубий районларида қуруқ мева етиштиришни, Украина ССРда, Грузия ССРда, Молдавия ССРда, Краснодар ўлкасида олхўри етиштиришни, субтропик районларда лимон, мандарин ва апелсин етиштиришни кўпайтириш учун мева ўсимликлари майдонларини кенгайтириш таъминлансин; Шимолий Кавказ, Закавказье, Ўрта Осиё, Украина ва Молдавиянинг жанубий районларида ёнғоқ, фундук, каштан ва бошқа шу каби ёнғоқ дарахтлар ўтқазиш ҳамда марказий районларда ўрмонларда ўсадиган ёнғоқ дарахтлари ўтқазиш кўпайтирилсин, ихота дарахтзорлари барпо этган ва жарликларга дарахт ўтқазган вақтда ёнғоқ дарахтлари айниқса кўпроқ ўтқазилсин.

Боғ, резавор ва узумзорлар барпо этаётган колхозларга боғдорчиликни ва узумчиликни ривожлантиришнинг перспектив планларини ишлаб чиқиш тавсия қилинсин, бу планларда боғ ва узумзорларнинг ҳажми ва навъи — сорт состави, гидромелиоратив тадбирларни амалга ошириш, ихота дарахтзорлари барпо этиш, тупроқни чуқур ҳайдаш ва ўғитлаш кўзда тутилсин;

Резавор мевазорлар (қулупнай, крижовник, смородина ва малина етиштирадиган мевазорлар) барпо этиш иши кенг ташкил қилинсин, бу мевазорлар Москва, Ленинград, Горький, Тула, Куйбишев, Свердловск, Челябинск, Минск, Рига, Киев, Харьков, Днепропетровск, Запорожье, Сталино ва бошқа йирик шаҳарлар ҳамда саноат марказларининг шаҳар атрофи районларида айниқса кенгайтирилсин.

Яқин икки-уч йил ичида МТС ва совхозлар боғларда ҳамда узумзорларда ишлатиладиган махсус тракторлар, машина ва асбоблар билан ҳамда мева ўсимликлари ҳашаротларига ва касалликларига қарши курашиш учун зарур бўлган асбоблар билан таъминлансин; республикаларнинг корхоналарида боғларда ва узумзорларда қўл билан ишлатиладиган юқори сифатли асбоблар ишлаб чиқариш ташкил қилинсин;

Зонасида йирик колхоз боғлари ва узумзорлари бўлган МТСларда ихтисослаштирилган боғдорчилик, боғдорчилик-узумчилик ёки боғдорчилик-сабзавотчилик трактор бригадалари тузилсин, бу бригадалар тажрибали бригадирлар ва тракторчилар билан тўлдирилсин, боғ майдонлари ва узумзорлар унчалик катта бўлмаган жойларда тиркаладиган ва осиб ишлатиладиган зарур асбоблар билан таъминланган махсус трактор агрегатлари ажратилсин;

Ишчи ва хизматчиларнинг коллектив боғдорчилиги ҳамма чоралар билан рағбатлантирилсин, боғлар барпо этиш учун шаҳар атрофларида ер майдонлари ажратиш таъминлансин, колхозчиларнинг, ишчи ва хизматчиларнинг томорқа ерларида, шунингдек ер участкалари бўлган мактаблар, касалхоналар, болалар боқчалари қошида, совхозларнинг, МТСларнинг ҳовлиларида боғлар ҳамда узумзорлар барпо этишда ва темир йўл, тош ва арава йўллари ёқасига, шунингдек шаҳарлар ва қишлоқларнинг кўчалари бўйларига мева ҳамда ёнғоқ дарахтлари ўтқазишда ёрдам берилсин;

Қўриқ ва бўз ерлар ўзлаштирилаётган районлардаги (Сибирь, Узоқ Шарқ, Қозоғистон ССРнинг шимолий областларидаги) колхозчиларнинг, совхоз ва МТС ишчилари ҳамда хизматчиларнинг томорқа ерларида боғдорчиликни ривожлантиришга алоҳида эътибор берилсин, бу районларда янги кўчиб келганларни мева дарахтлари ва мева ўсимликларининг совуққа чидамли бўлган ва мўл ҳосил берадиган кўчатлари билан, шунингдек манзарали дарахтларнинг кўчатлари билан таъминлайдиган кўчатзорлар ташкил қилинсин.

Боғларни ва узумзорларни касалликлардан ҳамда ҳашаротлардан ҳимоя қилиш соҳасидаги ишларни яхшилаш чоралари кўрилсин, МТС ва совхоз директорларига, колхоз правлениеларининг раисларига ўсимликларни ҳашаротлардан ва касалликлардан ҳимоя қилиш соҳасидаги тадбирларни ўз вақтида амалга ошириш, шунингдек томорқа ерлардаги мева, резавор майдонларида ва узумзорларда ҳашаротларга ва касалликларга қарши кураш соҳасидаги ишларни ўтказишда колхозчиларга, МТС ва совхоз ишчиларига ёрдам бериш масъулияти юклатилсин.

Республикаларда, ўлкаларда ва областларда мева дарахтлари ҳамда резавор-мева кўчатларини ўстирадиган кўчатзорлар, жанубий районларда эса — ҳар бир зонада етиштирилаётган узумнинг энг мўл ҳосилли, юқори сифатли ва совуққа чидамли сортларидан бўлган ток кўчатларини колхозларнинг, совхозларнинг, ташкилотларнинг ва аҳолининг кўчатга бўлган талабини таъминлай оладиган миқдорда етиштириб бериш учун ток кўчатзорлари ташкил қилинсин, кўчатзорлар зарур техника билан таъминлансин; дарахт кўчатзорларида мева, резавор ва ток кўчатлари етиштириш анча кўпайтирилсин;

Коммунал хўжалик органларига, кўкаламзорлаш ва боғ-парклар қуриш билан шуғулланувчи ташкилотларга шаҳарларда, ишчилар посёлкаларида ва дача посёлкаларида ишчи ҳамда хизматчиларнинг томорқа ерларида мева-резавор ҳашаротларига ҳамда касалликларига қарши кураш олиб бориш соҳасидаги ишларини бажариш ва аҳоли учун прокатга аппаратуралар бериб туриш вазифаси юклатилсин.

Колхозларнинг правлениеларига заҳарли химикатлар сотиб олишда колхозчиларга ёрдам бериш, шунингдек томорқа ерларида ўсимликларни касалликлардан ва қишлоқ хўжалик зараркунандаларидан ҳимоя қилиш соҳасидаги ишларни ўтказиш учун от қўшиб ишлатиладиган ва қўл билан ишлатиладиган аппаратураларни бериб туриш тавсия қилинди.

Колхозчиларнинг, ишчи ва хизматчиларнинг томорқа ерларидаги мева дарахтлари ва резавор ўсимликлардаги зараркунандаларга ҳамда касалликларга қарши кураш олиб бориш соҳасидаги ишларга ҳақ тўлаш, шунингдек прокатга бериладиган аппаратурага ҳақ тўлаш меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетлари белгилаган тарифлар бўйича ўтказилади.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигига қуйидаги мажбуриятларни юкладилар:

Боғларда ва узумзорларда ишлаш учун 40 от кучига ва 14-16 от кучига эга бўлган двигателлар ўрнатилган гусеничний тракторларнинг тажриба нусхалари тайёрлансин ва 1956—1957 йилларда бу нусхалар синаб кўрилсин ҳамда ана шу синов натижаларига қараб 1957 йил 1 октябргача СССР Министрлар Советига қишлоқ хўжалиги учун бу тракторларни ишлаб чиқариш тўғрисида таклифлар тақдим этилсин; 1956—1957 йилларда 140 от кучига эга бўлган тракторлар учун белгиланган қишлоқ хўжалик машиналарининг намуна нусхаларини: тупроқни 100 сантиметргача чуқурликда юмшатадиган машина ва тупроқни 80 сантиметргача чуқурликда ҳайдайдиган ва ўғит соладиган аппарати бўлган ярус плантаж плуг нусхаларини, шунингдек 40 от кучига ва 14-16 от кучига эга бўлган тракторларга тиркаб ишлатадиган боғдорчилик-узумчилик машиналари нусхаларини ҳамда вентилятор типидаги кучли боғдорчилик пуркагичларининг тажриба нусхаларини яратиш ва тайёрлаш таъминлансин.

Узумзорларнинг қатор ораларини 1,5—1,8 метр кенгликда чуқур қилиб қайтадан ҳайдаш учун, шунингдек токларни кўмиш ва очиш учун тор габаритли тракторнинг тажриба нусхалари яратилсин, тайёрлансин ва 1956—1957 йилларда синовдан ўтказилсин.

СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги билан Транспорт машинасозлиги министрлиги тоғ ён бағирларида узумзорлар барпо этиш учун ерларни ҳайдашда ишлатиладиган 140 от кучига эга бўлган гусеничний тракторни синовдан ўтказсин ва ана шу синов натижаларига қараб қишлоқ хўжалиги учун бу тракторларни ишлаб чиқариш тўғрисида 1956 йил 1 декабргача СССР Министрлар Советига таклифлар тақдим этсин.

Қурилиш ва йўл машинасозлиги министрлиги ариқ қазийдиган тракторларга тиркаб ишлатиладиган қишлоқ хўжалик осма машиналари ва буталарни юлиб ва йиғиб оладиган машиналарнинг конструкциясини 1956—1957 йилларда ишлаб чиқсин ҳамда қишлоқ хўжалиги учун бу машиналарни ишлаб чиқариш тўғрисида СССР Министрлар Советига таклифлар тақдим этсин.

СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги билан В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академияси боғларда ва мевазорларда ҳашаротларга ҳамда касалликларга қарши кураш олиб бориш учун мажбурий бўлган заҳарлик химикатларнинг рўйхатини бир ой муддат ичида ишлаб чиқсин.

Химия саноати министрлиги 1957 — 1958 йилларда бу заҳарли химикатларни аҳолига сотмок учун майда-майда расфасовка қилинган ҳолда ишлаб чиқаришни ташкил қилсин.

СССР Давлат иқтисодий комиссияси, СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги ва Ўрта машинасозлик министрлиги халқ хўжалиги планларида 1957 йилдан бошлаб юқори унумли трактор пуркагичлари ва чанглагичлари, от қўшиб ёки мотор билан ишлатиладиган ва от қўшиб ишлатиладиган пуркагичлар, шунингдек қўл билан ишлатиладиган аппаратурани қишлоқ хўжалигининг бу аппаратларга бўлган талабини таъминлай оладиган миқдорда ишлаб чиқаришни, шунингдек МТС, колхоз ва совхозларда мавжуд бўлган тракторга тиркаб, от қўшиб ва қўл билан ишлатиладиган аппаратура учун запас қисмлар ишлаб чиқаришни кўзда тутсинлар, шу билан бирга ишлаб чиқарилаётган аппаратуранинг сифатини яхшилашни ва унинг таннархини камайтиришни кўзда тутсинлар.

Химия саноати министрлиги 1956 — 1957 йилларда боғдорчилик ва узумчилик эҳтиёжлари учун резина шланглар ишлаб чиқаришни кўпайтирсин.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советларига давлат мева-резавор, ток, тут ва дарахт кўчатзорларининг ва мева-кўчатзор совхозларининг фойдасидан бу хўжаликларни мустаҳкамлаш ҳамда кенгайтириш учун фойдаланиш ҳуқуқини бердилар, бундан ўша фойданинг совхоз фондига ажратиладиган қисми мустаснодир;

совхозларнинг фондларини ташкил қилиш ва сарфлаш тўғрисида СССР Министрлар Советининг 1956 йил 29 мартдаги 410-сонли қарорида белгиланган тартибни СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги системасидаги давлат мева-резавор, ток, тут кўчатзорлари ва мева-кўчатзор совхозларига жорий қилдилар;

мева, узум, цитрус мевалари ва бошқа ўсимликлар етиштиришни ҳамда давлатга сотишни кўпайтиришда колхозлар ва колхозчиларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш ҳамда бу маҳсулотларни тайёрлашни, аҳолини бу маҳсулотлар билан, қайта ишловчи саноатни эса хомашё билан таъминлашни уюштиришда маҳаллий органларнинг ташаббусини янада ривожлантириш мақсадида шундай деб белгиладиларки, келгусида колхозларда мева, узум, резавор мевалар, цитрус мевалари ва ёнғоқ, дафна дарахтининг барги, қуруқ мева, майиз, ёввойи ҳолда ўсадиган мевалар, резавор мевалар ва қўзиқорин тайёрлаш жойлардаги колхоз бозорларидаги нархлар бўйича тайёрланади.

Шу билан бирга бу маҳсулотни колхозларда йиллик муддат билан ҳам, шунингдек узоқ муддатли (2-3 йилга мўлжалланган муддат билан) шартномалар билан ҳам контрактация қилишга йўл қўйилади.

Колхозчиларнинг ва бошқа гражданларнинг бу хил маҳсулотлари ўша маҳсулотлар колхозлардан қандай ҳақ билан сотиб олинаётган бўлса, худди шундай нархлар бўйича сотиб олинади.

СССР Озиқ-овқат товарлари саноати министрлигининг корхона ва ташкилотларига ҳамда матлубот кооперациясига тайёрланадиган мева, узум ва ушбу қарорда кўзда тутилган бошқа маҳсулотнинг умумий қимматидан колхозларга 50 процент миқдорида пул аванслари беришга рухсат этилди, шу билан бирга бу аванснинг 25 проценти ўша маҳсулотни тайёрлаш учун шартнома тузилган вақтда ва 25 проценти ҳосил миқдори маълум бўлганидан кейин берилади.

СССР Давлат банки СССР Озиқ-овқат товарлари саноати министрлигининг тайёрловчи ташкилотларига ва корхоналарига ҳамда матлубот кооперациясига ана шу авансларни колхозларга бериш учун кредит берсин, шу билан бирга йиллик шартномалар бўйича кредитни Давлат банки, узоқ муддатли шартномалар бўйича бўлган кредитни эса Қишлоқ хўжалик банки беради.

Иттифоқчи республикалардаги Савдо министрликларининг маҳаллий органларига ҳўл мева, узум, цитрус мевалари, резавор мевалар, ёнғоқ, дафна дарахти барги, шунингдек қуруқ мева, майиз, ёввойи ҳолда ўсадиган мевалар, резавор мевалар ва қўзиқорин учун уларнинг тайёрлаш қимматини, тайёрловчи ва савдо ташкилотларининг ҳамда маҳсулот ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг харажатларини ва нормал жамғармаларини назарга олиб, чакана нархларни ҳамда савдо скидкаларини тасдиқлаш вазифаси юклатилди.

Иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советлари чакана нархларнинг тўғри белгиланишини тегишинча контроль қилиб туришни таъминлашлари лозим.

Савдо ташкилотлари мева ва узумни колхозлардан бевосита магазинларга ва умумий овқатланиш корхоналарига монесиз қабул қилиб олишни таъминлашлари, улар учун 12 процент скидка билан чакана нархлар бўйича ҳақ тўлашни таъминлашлари лозим.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети белгиладиларки, иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советлари ўша республикада сотиладиган мева консервалари ва мева сувлари учун бўлган чакана нархларни меваларнинг тайёрлаш нархини ҳамда ишлаб чиқаришнинг зарур рентабиллигини таъминлашни ҳисобга олиб белгилайдилар, бошқа республикаларга чиқарилиши лозим бўлган маҳсулотнинг чакана нархларини эса СССР Савдо министрлиги билан келишиб белгилайдилар.

Иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советларига 1956 йилдан бошлаб совхозларда янги узумзорлар, боғлар, резавор мевазорлар ва бошқа кўп йиллик мева ўсимликлари барпо этиш учун, мева бермаётган кўп йиллик дарахт ва ўсимликларни парвариш қилиш, электрлаштириш, мелиорация ишлари, вино тайёрлайдиган ва мевалардан маҳсулот ишлаб чиқарадиган корхоналар қуриш, шунингдек тайёрлаш ташкилотларининг техника базасини кенгайтириш учун виночилик, консерва, озиқ-овқат концентрати ва мева-сабзавот саноатининг бутун маҳсулотидан тушган сумманинг, шунингдек ҳўл мева сотишдан тушган сумманинг 3 процентигача бўлган миқдордаги ажратмалар ҳисобига маблағ сарфлаш ҳуқуқи берилди.

Йўллар министрлиги шаҳар ва саноат марказларига мева ҳамда узум ташиш ишини яхшилаши, юк келиши билан вагонлар беришни таъминлаши, меваларни етказиб бериш муддатларини анча қисқартиши лозим. Мева ва узум темир йўлларнинг пломбалари қўйилган вагонларда ташилсин.

* * *

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети иттифоқчи республикалар компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка, область партия комитетларига, республикаларнинг Министрлар Советларига, ўлка ва область ижроия комитетларига ушбу қарорни колхозчиларга, МТС ва совхозларнинг ишчиларига тушунтириш, боғдорчиликда ишлаётган илғорларнинг тажрибасини ва фан ютуқларини матбуотда, радио орқали, кино, лекция ва докладлар орқали кенг оммалаштириш, колхозларда, МТСларда, совхозларда ҳамма мавжуд боғларни, узумзорларни, мевазорларни тартибга солиш соҳасидаги амалий ишларни ташкил қилиш, колхозларда, совхозларда, меҳнаткашларнинг томорқа ерларида, ишчи ва хизматчиларнинг коллектив боғларида мева дарахтларини кўплаб ўтқазишни таъминлаш, қисқа муддат ичида мамлакатимизда мевани мўл-кўл қилиш мажбуриятини юкладилар.

Темир йўл транспортининг янги муваффақиятлари учун!

☆

Мусобақани янада қизитамиз

Биз вагонларга асосан ун ортамиз. Яқин вақтларгача 60 тонна юк кўтара оладиган вагонларга 48-50 тонна ун ортилларди. Партия XX съездидан кейин биз ички резервларни кўпроқ қидирадиган бўлиб қолдик. Бир кун Пашинина ҳар бир вагонга 51 тоннадан юк ортди, сўнг уни 52 тоннага етказди. Мен унинг ишини синчиклаб кузатиб бориш натижасида 53 тонна ва ундан ҳам кўпроқ юк ортадиган бўлдим. Шу орада Донских 55 тонна юк ортиб қолди. Мен бу муваффақиятнинг сирини ўрганиб олиб, ундан ҳам ошиб кетдим.

Шу тариқа бир-биримиздан ўзиш учун кураш қизиб, то 58 тоннагача юк ортадиган бўлдик. 58 тоннадан ҳеч ким ошира олмади. Роса уриниб кўрдик, сира бўлмади, қандай қилсак ҳам вагонга 830 қопдан кўп ун сиғдириб бўлмади.

Ниҳоят кўп вақт ижодий изланиш натижасида мен қопларни энига эмас, балки бўйига тахлаш йўли билан 60 ҳатто 62 тонна ун ортиш мумкинлигини аниқладим ва буни ўзим қайта-қайта ўтказилган тажрибада исботладим. Янгиликни тезда барча тарозибонлар ҳам қўллаб-қувватладилар. Ҳозирги пайтда бу метод бошқа станцияларда ҳам қўлланилмоқда. Яқинда мусобақадошларимиз —олмаоталиклардан вакиллар келиб, биздан вагонларнинг юк кўтариш қувватидан тўла фойдаланиш усулини ўрганиб кетдилар.

Биз ҳозир сменада белгиланганидан 12-15 тонна ортиқ юк ортаётирмиз. Бундай ютуққа социалистик мусобақани қизитиш натижасида эришдик. Биз бундан кейин ҳам мусобақа байроғини баланд кўтарамиз.

А. ТРОФИМЕНКО,
Тошкент-товар станциясининг тарозибони.

Бизнинг ютуқларимиз

Станциямиз коллективи барча техника-иқтисодий кўрсаткичларни тинмай яхшилаш учун астойдил курашмоқда. Мен ҳам бу ишга ўз ҳиссамни кўпроқ қўшиш, ички резервларни кўпроқ ишга солиш учун қўлимдан келганча меҳнат қилмоқдаман. Беш кишидан иборат бригадамиз бир паровоз ва бир тепловоз воситаси билан шохобчалардаги бўш вагонларни йиғиштириб тўплайди ва уларни расамади билан жой-жойига радлаб қўяди. Буйруқ бўлиши билан кўрсатилган йўлга сўралганича вагондан иборат составни муддатидан 20-30 минут олдин тахт қилиб берамиз.

Сўнгги вақтларгача бир кунда 6 состав поездни тузиб бериш жуда қийин иш эди. Вагоннинг бўйи ва ҳажми ҳар хил бўлганлиги поезд тузувчиларнинг бошини қотирар, шу сабабли состав кўпинча белгиланганидан 10-15 минут кеч тайёрлаб бериларди. Менинг бир операцияни қисқартиришга қаратилган таклифимни қўлланиш поезд тузувчиларни мана шу қийинчиликдан қутқарди. Ҳозир биз кунига 6 ўрнига 8 поезд тузаётирмиз, шундан 5-6 таси оғир юкли бўлади.

Розбеков ва Сердюков ўртоқлар бошчилигида ишлаётган поезд тузувчилар бригадаси ҳам бу метод асосида ишлаб, ойлик топшириқни 150 процентга етказиб адо этмоқда.

Б. АБДУЖАББОРОВ,
Тошкент-товар станциясининг поезд тузувчиси.

Суратда: Темир йўл Тошкент бўлимининг бир группа илғорлари (биринчи қаторда, чапдан) тепловоз машинисти **Т. Овчинников,** сортировка бўлимининг мудири **Л. Абдуллаев,** старший стрелочник **А. Криницкая,** состав тузувчи **О. Розбеков,** тепловоз депосининг мастери **М. Гусев,** (иккинчи қаторда, чапдан) тепловоз депосининг слесари **Г. Бабушкин,** торозибон **А. Михеева,** старший машинист **Д. Костек,** торозибон **А. Шкурапеста.** **В. Салов** фотоси.

СТАРШИЙ МАШИНИСТ

Ҳамид Мирзаев энг кекса ва энг яхши машинистлардан бири. Темир йўл Тошкент бўлимида 40 йилдан бери у жуда кўп касбларни эгаллади. Дастлабки вақтларда у, дуч келган ишларни қилиб юрди, сўнг кочегар бўлди. Ундан кейин слесарликни ўрганди, кейинчалик эса машинистликка қизиқиб қолиб, машинист ёрдамчиси бўлиб олди. Бу ишда зўр қизиқиш билан бир неча йил ишлагач, мустақил равишда поездни бошқара оладиган бўлди.

— Биринчи марта мустақил равишда оғир юкли состав бошқарганимни ҳали-ҳали худди кечагидай эслайман, — дейди Мирзаев. Ҳақиқатан ҳам у шу биринчи рейсдаёқ ўзининг омилкор машинист бўлиш қобилиятини кўрсатган эди. У нормадан бир неча ўн тонна кўп юк ортилган поездни Оҳангаронга графикда белгиланганидан 15 минут олдин етказиб борганди.

Биринчи муваффақият машинистни руҳлантириб юборди. Шундан сўнг у Бекобод, Оҳангарон, Арис, Урсатьевск ва бошқа темир йўл станцияларига оғир юкли поездларни дадиллик билан олиб борадиган бўлди. Унинг қўшимча равишда ташиб берган металл, қурилиш материали, минерал ўғит, кўмир, ғалла каби муҳим халқ хўжалиги юкларининг ҳисобини олиш ҳам қийин.

Ўз устида қунт билан ишлаш, илғор машинистларнинг тажрибаларини синчиклаб ўрганиш ҳамда улардан усталик билан фойдаланиб, локомотивни маҳорат билан бошқариш Ҳамид Мирзаевнинг шуҳратини тобора ортдирди. Донгдор машинист сифатида уни киножурналларга олдилар, газеталарда унинг фидокорона меҳнати ва илғор иш методини тасвирлаб ёздилар, Тошкент радиоси у ҳақда тез-тез турли хабарлар эълон қилиб турди. Бу шуҳратлар машинистнинг бошини айлантириб қўймади. Кўпчилик уни мақтаган сари, у тобора олға қараб интилди, янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритиб борди. Шунинг учун ҳам Мирзаев кўп йиллардан бери коллектив ҳурматини қозониб келмоқда. Унинг меҳнати юксак тақдирланди. У энг олий мукофот Ленин орденини, «Ҳурмат белгиси» орденини ва «Фахрий темирйўлчи» значогини олишга муваффақ бўлди.

Ҳамид акалар билан бирга уларнинг кўзи ўнгида темир йўл транспортининг техника даражаси ҳам тинмай ўсаётир.

— Бир вақтлар бу ерда машинистлар тилида «овечка» деб аталадиган кичкина паровозлар бўларди. Бир паровозда зўрба-зўр 18 вагон тортиларди, — деб ҳикоя қилади Мирзаев. — Тошкентдан Арисгача икки суткада бориларди. Ҳозир эса ТЭ-1, ТЭ-2 ва ТЭ-3 каби қудратли тепловозлар 2 минг тоннагача юк ортилган 80 вагонни тортади. Шунча юкни Арисга 2 суткада эмас, балки 5 соатда етказиб борилади, тағин анча ёқилғи тежалади. Биз ҳам ҳозир ана шу тепловозлардан энг қудратлиси ТЭ-3 ни бошқараётирмиз.

Ўттиз йиллик партия стажига эга бўлган Ҳамид Мирзаев ишлаб чиқаришда илғор ва жамоат ишларида актив бўлганлиги, жонкуяр ташаббускорлиги орқасида бир неча марта республика ва Иттифоқ партия съездлари ҳамда конференцияларига делегат сифатида қатнашиш шарафига ҳам муяссар бўлган. У КПСС XVIII съездида Ўзбекистон коммунистларининг вакили сифатида қатнашган.

Ҳамид ака ҳозир анча қариб қолди. У давлатдан пенсия олади. Бироқ шундай бўлса ҳам ўз коллективини, жонажон касбини ташлаб кетишга сира кўнгли бормайди. Областимиз темир йўл магистралларида қудратли локомотивлар воситаси билан турли халқ хўжалик юкларини ташиш унинг учун доимий ишга айланиб қолган. У ишлашдан чарчамайди, балки иш унга ҳузур бағишлайди.

Кекса старший машинист Ҳамид Мирзаев ҳали ҳам энг илғор машинистлар билан мусобақалашиб келмоқда. Темир йўлчилар куни шарафига бошланган мусобақада ҳам Ҳамид ака бошчилигида ишлаётган 5794-тепловоз бригадаси юқори кўрсаткичларга эришди. Бригада аъзолари шу кунларда нормадаги 120 вагон ўрнига 160 вагондан юк ташиб, олтинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириғини муддатидан олдин бажариш учун бошланган умумхалқ курашига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

В. ҲАКИМОВ.

Илғорлар қаторида

Урсатьевск бўлими Тошкент темир йўлидаги энг катта бўлимлардан биридир. Бу бўлим Тошкент ҳамда Самарқанд областларининг иқтисодий жиҳатдан тараққий этган кўпгина районларига хизмат қилади.

Бўлим коллективи темир йўл транспортидаги асосий кўрсаткич бўлган юк обороти топшириқларини йил бошидан бери ортиғи билан бажариб келмоқда. Бу кўрсаткич бўйича ярим йиллик план 107 процент қилиб бажарилди. Шунингдек пассажир ташиш бўйича 6 ойлик топшириқ ҳам 2 процент ортиғи билан адо этилди. Асосий кўрсаткичлар бўйича планни ошириб бажариш ва юк ташиш таннархини 2,5 процент, пассажир ташиш таннархини эса 5 процент камайтириш орқасида давлатнинг 300 минг сўмдан кўпроқ маблағи тежаб қолинди.

Бу ерда оғир юкли поездлар бошқарувчи машинистлар сони тобора кўпаймоқда. 6 ой мобайнида 6360 та оғир юкли поезд бошқарилиб, уларда белгиланганига қўшимча равишда 2 миллион 600 минг тонна юк ташилди. Бундай юқори кўрсаткичларга эришишда айниқса тепловоз машинистларидан Р. Йўлдошев, Т. Қодиров, В. Жеманов, Н. Кольман ва бошқа ўртоқлар катта ташаббус кўрсатдилар. Юкларни вагонларга зичлаштириб жойлаштиришни кенг қўлланиш натижасида 6 ойда 1356 вагон бўшатилди. Бу ишга Гузиков, Чайкина, Енборисова, Томашевич ўртоқлар сингари илғор тарозибонларнинг катта ҳиссаси қўшилди.

Урсатьевск станциясида поездларни тезкорлик билан тузиш ва тарқатиш кенг қўлланилмоқда. Бу эса самарали натижалар бераётир. Ярим йилнинг ўзида мана шу методни қўлланиш туфайли 76 минг вагон-соат тежалиб, бунинг эвазига 100 минг сўм иқтисод қилиш имконияти яратилди.

Тошкентликлар билан мусобақалашаётган темир йўл Урсатьевск бўлимининг коллективи ўзларининг традицион байрамларини ана шундай қувончли натижалар билан нишонламоқдалар.

А. ЛЕВШИН,
темир йўл Тошкент бўлими план секторининг бошлиғи.

Муваффақиятларимизни янада мустаҳкамлаймиз

Ўрта Осиё республикаларининг, шу жумладан Ўзбекистоннинг халқ хўжалиги тез суръатлар билан ривожланмоқда. Кейинги йиллар мобайнида республикамизда кўмир, нефтни қайта ишлаш, металлургия, машинасозлик саноати, энергетика, бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи ва саноатнинг бошқа тармоқлари янада ривожлантирилди. Электростанциялар, янгидан-янги завод ва фабрикалар ишга туширилмоқда, ирригация иншоотлари қурилмоқда, қишлоқ хўжалигининг барча соҳалари, даставвал пахтачилик тинмай юксалмоқда.

Халқ хўжалигининг барча соҳаларини бундан буён ҳам тинмай юксалтириш кўп жиҳатдан темир йўл транспортининг ишига боғлиқдир. Шу сабабли партия ва ҳукумат мамлакатнинг қон томири ҳисобланган темир йўл транспортини бутун чоралар билан юксалтириш, унинг техника даражасини тобора оширишга ҳамиша алоҳида эътибор бериб келмоқдалар.

Тошкент темир йўли йил сайин янги техникани кўплаб олмоқда. Энг кўп юк ташиладиган бўлимлардан Тошкент ва Арис бўлимларида тепловозлар, шу жумладан 4 минг от кучига эга бўлган янги ТЭ-3 маркали тепловозлар ишлаб турибди. Тепловозлардан фойдаланишни кенг жорий қилиш локомотив хўжалиги бўйича бўладиган харажатларни паровозлардагига қараганда 60 процент, ёқилғини сарф қилишни эса 4 баравар камайтириш имконини берди. Тошкент темир йўлчилари бой техникадан тўла ва унумли фойдаланиб, ўзларининг традицион байрамларини яхши натижалар билан кутиб олмоқдалар. Жумладан, 1956 йилнинг ярим йиллик топшириғи ортиғи билан бажарилди, вагонлар обороти йиллик топшириққа нисбатан 2,4 соат тезлаштирилди, уларнинг юк операциясида туриш вақти 0,68 соат камайтирилди.

Темир йўлчилар ҳар бир локомотивда ва ҳар бир вагонда имкони борича кўпроқ юк ташиш, уларнинг станцияларда тўхтаб туришини камайтириш ва шу асосда юриш тезлигини ошириш юзасидан мажбурият олган эдилар. Улар социалистик мусобақа асосида ишлаб, ўз мажбуриятларини шараф билан бажармоқдалар. Шу йилнинг ўтган 6 ойи мобайнида Тошкент темир йўлининг машинистлари 25 мингдан ортиқ оғир юкли поездларни бошқариб бордилар ва уларда нормада белгиланганидан 9 миллион тоннадан ортиқ халқ хўжалик юкларини ташиб бердилар. Энг яхши машинистлардан Павлов, Султонов, Богданов, Костек ва бошқа ўртоқлар эришилган натижалар билан кифояланиб қолмай, поездларнинг юк кўтариш нормаларини янада ошириш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Темир йўлнинг поезд ва локомотив диспетчерлари ҳам техника-иқтисодий кўрсаткичларни янада яхшилашга катта ҳисса қўшмоқдалар. Мамлакатимизнинг донгдор диспетчерларидан Королева ва Гаврилюк ўртоқларнинг илғор иш методларини кенг жорий қилиш натижасида диспетчерларимиз машинистлар билан ҳамкорликда ишлаб, поездларнинг қатъий график асосида ҳаракат қилишига, уларнинг юк тортиш қувватини ва тезлигини оширишга эришмоқдалар. Диспетчерлардан Малахин, Аҳмедов, Банлов, Сулаймонов ва бошқа ўртоқлар бу соҳада алоҳида ташаббус кўрсатмоқдалар.

Станцияларнинг коллективлари ўртасидаги мусобақа ҳам ўзининг жуда яхши натижаларини берди. Станция ходимлари поездлар тузишнинг прогрессив усулларини кенг қўлланиш асосида вагонларнинг бекор туриб қолишини тинмай камайтирмоқдалар. 1956 йилнинг ўтган ойлари мобайнида барча юк поездларининг 72,4 проценти тезкорлик билан тузилди ва шунинг натижасида 360 минг вагон-соат тежалди. Поездларни тезкорлик билан тузиш ва қайта тузишда Тошкент-пассажир, Тошкент-товар ва бошқа станцияларнинг коллективлари айниқса яхши натижаларга эришдилар.

Тарозибонлардан Боймуродов, Абдураҳмонова, Орлов, Тишко ўртоқларнинг вагонларнинг юк кўтариш қувватидан имкони борича унумли фойдаланиш ҳақидаги ташаббуси, айниқса қимматлидир. Бу ўртоқларнинг вагонларга юкларни зичлаштириб жойлаш юзасидан ишлаб чиққан прогрессив схемаларини кенг қўлланиш натижасида олти ой мобайнида 11 мингдан ортиқ вагон бўшатиб берилди ва уларда қўшимча равишда 300 минг тоннадан ортиқ юк ташилди.

Биз бундан кейин ҳам темир йўлчиларнинг ташаббусини ҳамда меҳнат соҳасидаги активлигини бутун чоралар билан янада авж олдириш учун зарур бўлган ҳамма тадбирларни кўрамиз.

Қўлга киритилган ютуқларимиз КПСС XX съездининг Директиваларида белгилаб берилган ғоят катта программани бажаришдаги дастлабки натижалардир, холос. Ҳали олдимизда жуда катта вазифалар турибди. Партия XX съездида кўрсатиб ўтилганидек, темир йўл транспортининг техника даражаси халқ хўжалигининг бошқа соҳаларига қараганда анча орқада қолмоқда.

Биз темир йўл транспортида техникани янада тараққий эттириш ва яқин вақтлар ичида уни реконструкция қилиш ва шунга ўхшаш тадбирларни амалга оширишимиз лозим. Темир йўл транспортида техника-иқтисодий кўрсаткичларни тинмай яхшилай бориш манфаатлари бундан кейин ҳам дизелли локомотивларни янада кенг қўлланишни талаб қилади.

Ўрта Осиё республикаларининг колхоз ва совхозларида мўл пахта ҳосили етилмоқда. Шу муносабат билан Тошкент темир йўлининг кўп кишилик коллективи зиммасига ғоят катта ва масъулиятли вазифалар юкланади. Темир йўлчилар терилган барча ҳосилни белгиланган жойларга ўз муддатида ва нобудгарчиликка йўл қўймай етказиб беришлари керак.

Темир йўлчиларимиз олтинчи беш йилликнинг биринчи йили—1956 йил топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун бутун мамлакат бўйлаб бошланган ва тобора кенг қулоч ёйиб бораётган умумхалқ курашига қўшилиб, ўз зиммаларига янги оширилган мажбурият олганлар. Коллективимиз ана шу олинган мажбуриятни шараф билан бажариш учун бундан кейин ҳам илғор техникани изчиллик билан жорий қилиш, новаторлар ва илғор участка коллективларининг тажрибаларини кенг оммалаштириш ва шу асосда бутун техника-иқтисодий кўрсаткичларни тинмай яхшилай бориш йўлида астойдил меҳнат қилади ва мамлакат халқ хўжалигини кескин суратда ривожлантириш юзасидан партия XX съезди Директиваларида белгиланган вазифаларни бажариш ишига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшади.

А. ХЎЖАЕВ,
Тошкент темир йўли бошлиғининг ўринбосари.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

* Бу йилдан бошлаб темир йўл Тошкент бўлимида энг қудратли ТЭ-3 маркали тепловозлар ишлатила бошланди. Шунга мувофиқ йўл хўжалиги ҳам яхшиланмоқда. Бу ишларнинг ҳаммаси участкаларда ҳаракат тезлигини 15,8 процент оширишни таъминлайди.

* Оғир юкли поездларни кўпайтириш ҳисобига ҳозир 10 поездда ташиладиган юк 9 поездда ташилмоқда. Бу тадбир йилига 1 миллион сўмга яқин иқтисод қилиш имкониятини беради.

* Поездлар оборотини тезлаштириш йўли билан Тошкент-пассажир станциясида берилган план ошириб бажарилди ва 161 минг сўм иқтисод қилинди.

* Тошкент-товар станцияси коллективи иккинчи квартал планини 7,9 процент ошириб бажаришга эришди.

* «Учдорстрой» коллективи қурилиш ва монтаж ишларини сифатли бажариш билан бирга меҳнат унумдорлигини ярим йилнинг ўзида белгиланганидан 36 процент оширди.

* Тепловозларнинг суткалик ўртача йўл босиш тезлигини 65 километр ошириш натижасида ҳозир 5 тепловоз ишини 4 тепловоз бажараётир. Бунинг орқасида темир йўл йилига 4 миллион сўмга яқин фойда кўради.

СССР Министрлар Советида

СССР Министрлар Совети СССРдаги архив фондларида сақланаётган поляк архивлари ҳужжатлари материалларини Польша Халқ Республикаси Ҳукуматига топширишга қарор қилди. Топшириладиган архив материаллари Польша Халқ Республикаси учун давлат аҳамиятига эгадир ва Польшанинг тарихини ўрганиш учун жуда қимматлидир.

Польша Халқ Республикаси ҳукуматига Сеймнинг, Министрлар Советининг, ички ишлар, юстиция, саноат ва савдо, маориф, почта ва телеграф, йўллар министрликларининг, шунингдек Польшадаги сиёсий ва ижтимоий ташкилотлар ҳамда ўқув юртларининг архив материаллари (1894—1939 йиллар) топширилади.

ТАСС БАЁНОТИ

Яқинда Ғарбий Германия бундестагида Германия Федератив Республикасида умумий ҳарбий мажбуриятни жорий этиш тўғрисидаги қонун қабул қилинди. Бу қонун бундесрат томонидан ҳам маъқулланди.

Шу муносабат билан раҳбар совет доиралари қуйидагиларни айтадилар:

Ғарбий Германияда умумий ҳарбий мажбуриятнинг жорий қилиниши Европадаги сиёсий вазиятни, шубҳасиз, ёмонлаштиради ва Германия масаласини ҳал этишни янада кўпроқ мушкуллаштиради.

ГФР ҳозирги раҳбарларининг ана шу тадбири Германия билан қўшни бўлган мамлакатларни ташвишга солмай қололмайди. Германия билан қўшни мамлакатлар инсониятнинг бошидан кечирган икки жаҳон уруши герман милитаристлари томонидан бошланганлигини эсдан чиқарганлари йўқ ва ҳеч қачон эсдан чиқармайдилар. Кўпгина мамлакатларнинг ҳукуматлари қуролсизланишнинг конкрет йўлларини қидириб топиш билан шуғулланаётган ва айрим давлатлар ўз қуролли кучларини камайтиришга ҳозирданоқ киришган бир пайтда ГФРда Ғарбий Европадаги энг катта армияни тузиш учун шароит вужудга келтирилаётганлиги жуда катта ташвиш туғдиради. Маълумки, Совет Иттифоқи ўз қуролли кучларини сал кам 2 миллион кишига камайтирмоқда. Европадаги бошқа мамлакатларнинг ҳукуматлари, шу жумладан Польша, Чехословакия, Венгрия, Болгария ва Руминия ҳукуматлари ҳам қуролли кучларни камайтириш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Халқаро кескинликнинг юмшаганлиги факт бўлиб қолди ва Аденауэр жанобларининг гўё «совет хавфи» борлиги тўғрисидаги уйдирмалари ҳеч кимни чалғита олмайди. Аденауэр жаноблари ана шундай уйдирмалар ёрдами билан Ғарбий Германияда ҳарбий мажбурият жорий қилинишини оқлашга уриниб кўрди.

Германия Демократик Республикаси ҳукумати ҳали яқиндагина миллий халқ армияси сонини 30 минг кишига, яъни 25 процент камайтиришини эълон қилди ва шу билан бирга, ГДРда ҳарбий мажбурият жорий қилинмайди, деб уқтириб ўтди. Лекин шунга қарамай, Ғарбий Германияда Аденауэр ҳукуматининг қистови билан умумий ҳарбий мажбурият тўғрисидаги қонун қабул қилинмоқда. Бу қонун немис халқининг хоҳишига хилоф суратда қабул қилинаётганлиги ҳаммага маълум. Ғарбий Германияда энг кўп сонли социал-демократик партия ҳарбий мажбурият тўғрисидаги қонунга қарши чиққанлиги факт-ку ахир. Социал-демократик партия «совуқ муносабатлар уруши» сиёсатини тўхтатишни ва ГФРнинг Совет Иттифоқи билан ҳамда халқ демократияси мамлакатлари билан муносабатларини яхшилашни талаб қилмоқда. ГФРда ҳукумат коалициясида қатнашмаётган бошқа сиёсий партиялар, Ғарбий Германиядаги касаба союз ва ёшлар ташкилотлари, шунингдек Германиядаги евангели черковининг раҳбарлиги ҳам ҳукуматнинг қонун проектига қарши чиқдилар.

Ана шу партия ва ташкилотлар умумий ҳарбий мажбуриятга қарши чиқишларини даставвал шу нарса билан асосламоқдаларки, бундай қадам Германияни бирлаштириш муддатини муқаррар узайтиради ва янада кўпроқ қийинлаштиради. Бунинг учун ГФРнинг ҳозирги ҳукумати жавобгар бўлади.

РЕДАКЦИЯГА ХАТЛАР

Пионерлар саройининг хоналари бўшатиб берилсин

Тошкентдаги Н. Островский номидаги пионерлар саройи шаҳар пионер ва ўқувчиларининг энг севимли жойларидан бири ҳисобланади. Бу ерда фан, техника, бадиий ҳаваскорлик, физкультура ва спортга оид 45 та турли тўгарак мунтазам равишда ишлаб турибди. Тўгарак аъзоларининг сони 3 мингдан ортиқдир. Бундан ташқари пионерлар саройида тез-тез ўтказиб туриладиган слёт, адабий кеча, республикамизнинг отоқли кишилари билан бўладиган учрашувларга минглаб пионер ва ўқувчи иштирок этади.

Ўз-ўзидан маълумки, ўқувчилар орасида катта обрў қозонаётган бу саройнинг ишини кундан-кунга яхшилаш лозим. Лекин амалда шундай бўлмаётир. Ўтган йил август ойида Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги ва Тошкент шаҳар халқ маорифи саройдаги мавжуд тўгаракларда хоналар етишмаслигини яхши билганлари ҳолда, бу ерга М. Уйғур номли музика мактабини жойлаштирдилар. Учта катта хонанинг ана шу мактабга бўшатиб берилиши натижасида ёш натуралистлар, дендрологлар, агробиологлар ва пахтачилик тўгараклари машғулот ўтказиладиган жойдан маҳрум қилинди.

Пионерлар саройи дирекцияси «вақтинча» деб эгаллаб олинган бу хоналарни бўшатиб беришни талаб қилиб, шу йил 3 июнда Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги, Тошкент шаҳар халқ маорифи бўлими ва Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ва бошқа ташкилотларга хат юборди. Бундан ташқари бир неча марта оғзаки равишда мурожаат ҳам қилинди. Афсуски, юқоридаги ташкилотлар музика мактаби учун бошқа ердан бино топиш ва пионерлар саройида тўгараклар иши учун нормал шароит яратиб бериш тўғрисида қайғирмаётирлар.

Биз музика мактаби эгаллаб олган хоналарнинг тезда бўшатиб берилишини талаб қиламиз. Акс ҳолда янги ўқув йилида барча тўгаракларда машғулотларни юксак савияда ўтказиб бўлмайди.

Х. ЖАЛИЛОВ,
Н. Островский номидаги пионерлар саройи партия ташкилотининг секретари.

Электр қуввати билан таъминланмаётир

Ўтган йилнинг октябрида Маленков номли колхозда янги трансформатор ўрнатилди. Трансформаторнинг колхоз аҳолисининг электр қувватига бўлган эҳтиёжини қондиришга ва яна бир неча киловатт электр қуввати ишлаб беришга қодир эканлиги аниқланди.

Товоқсой посёлка марказидаги трансформаторда нагрузка кўпайиб кетгач, Чирчиқ шаҳар энергосбыт бошқармаси посёлкадаги хонадонларнинг бир қисмини колхоздаги трансформатор орқали электр қуввати билан таъминлаш ҳақида кўрсатма берди. Шу кундан бошлаб Товоқсойдаги 150 хонадон электр қувватидан нормал фойдалана олмаётир. Колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Н. Гулматов) ўз хоҳишича иш кўра бошлади. Эрталаб соат 8 дан то кеч соат 8 гача посёлкада электр қуввати бўлмайдиган бўлиб қолди. Шуниси қизиқки, колхозчилар турадиган территорияда электр чироқлари кечаю-кундуз ёниб туради, Ишчи-хизматчилар яшайдиган Товоқсой посёлкасидаги 150 хонадонда эса электр чироқлари кечасигина ёнади. Посёлкадаги хонадонлар фойдаланмаган электр қуввати учун ҳам ҳақ тўламоқдалар.

Бу масалани ҳал қилиш учун Чирчиқ энергосбыт бошқармасига бир неча марта мурожаат қилинди. Чирчиқ энергосбыт бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Кохолковнинг ўз ишига масъулиятсизлик билан қараганлиги сабабли аҳоли талаби қондирилмаётир.

Товоқсой посёлкасининг аҳолиси электр қуввати билан тўлиқ таъминлансин.

Э. ТУРКМЕНОВ,
Бауман номли етти йиллик мактаб ўқитувчиси.

Паркент бозоридаги тартибсизликлар

Паркент бозорига келганларнинг сон-саноғи йўқ. Аммо бу ердаги тартибсизлик кишининг табиатини жуда хира қилади. Бозорда ҳўл мева ва сабзавот маҳсулотлари қоп ва идишларда ерга қуйилиб, тупроқ ва тўзонга аралашиб сотилмоқда. Нарироқда ҳар хил пиширилган овқатлар ифлос тоғарачаларда кир қўллар билан харидорларга узатилмоқда. Сут-қатиқ сотувчиларни айтмайсизми, улар ҳам ювилмаган пиёла ва стаканларга айрон қуйиб «муздек қатиқдан ичинг» деб харидорларни ҳолижонларига қўймайдилар. Сой бўйидаги сартарошлар санитария-гигиена қоидаларига хилоф равишда соч-соқол оладилар.

Бозорнинг атрофи сотилаётган маҳсулотларнинг чиқиндилари билан тўлган. Пашша ва чанг кишининг кўзини очирмайди. Бу тартибсизликларни Паркент район соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири ўртоқ Файзуллаев билмайди деган киши хато қилади. У киши бозорга харид қилгани тез-тез келиб турса ҳам атрофдаги аҳволга назар ташлаш ва меҳнаткашларнинг саломатликлари учун курашиш лозимлигини хаёлига келтирмайди. Участка врачи ўртоқ Полянс чанг, тўзон, ифлосликка қарши курашиш уёқда турсин, бозорда сотилаётган маҳсулотларнинг сифати билан ҳам қизиқмаётир.

Паркент бозорида озодалик ва тартиб ўрнатилсин.

Н. БАҲОДИРОВ.

Ваъда оғизда, қарор қоғозда

Тошкент районидаги «XX партсъезд» колхозининг иккинчи участкасига ерга кабель кўмиб, радио линия олиб борилганига қарийб 7 йил бўлди. Йиллар ўтиши билан кабель чириб, ишдан чиқди. Унинг узилганига 6 ой бўлди. Колхозчиларнинг иккинчи участкага радио сими тортиб бериш тўғрисидаги талаблари 2 марта партия йиғилишида, бир марта умумий мажлисда муҳокама қилиниб, расмий равишда қарор ҳам қабул қилинган.

Аммо қарор қоғозда қолиб кетди. Амалий ишдан дарак йўқ. Мажлис минбаридан туриб, колхоз раҳбарларининг берган ваъдалари қумга синган сувдек йўқ бўлиб кетди. «Иш бошлаш учун столба, сим ва кабель керак» деяверib колхоз радио техниги ўртоқ А. Абдуллаевнинг оғзи оғриди. Бундан ташқари, радио узел аппаратининг токни кўпайтириб берувчи трансформатори куйиб қолган. Шу туфайли радио узелни эксплуатация қилиш суткасига 10 соатдан ошмаётир.

Колхозчилар радио узел ишини тезда яхшилашни ва қарорларнинг амалда бажарилишини талаб қиладилар.

Ғ. ҚОДИРОВ.

Тожикистонлик мусобақадошлар аниқлаган камчиликларни тезда тугатиб, ҳар бир туп ғўзанинг серҳосил бўлишига эришайлик!

☆☆☆ ☆☆☆

Янгийўлликлар ўз шуҳратларини тиклашлари керак

Янгийўлликлар бир неча йилларгача мўл ҳосил усталари номи билан республикамиз, ҳатто мусобақадош республикаларимиз пахтакорлари орасида машҳур бўлиб келган эдилар. Чиндан ҳам у вақтларда мўл ҳосил етиштириш учун қизғин кураш олиб борилган, ҳар гектар ердан олинган ҳосил йилдан-йилга ошиб борган эди. Пахтага кон Янгийўлни ҳамма ҳавас қилар, илғор колхозларнинг, донгдор пахта усталарининг намунали иш тажрибаларини ўрганиш, ўртоқлашиш учун интиларди.

Мусобақадош Тожикистон пахтакорлари ўзаро текшириш бригадасининг бир группа аъзолари ҳам ана шу мақсад билан, яъни социалистик мусобақа шартларини қандай бажарилаётганлигини аниқлаш билан бирга, пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун кураш йўлларини ўрганиш мақсадида Янгийўлга келдилар. Улар райондаги Ворошилов номли колхоз далаларида бўлганларида меҳнат тўғри ташкил этилганлиги, механизация воситаларидан унумли фойдаланилаётганлиги, ўзаро мусобақа кучайтириб юборилганлиги, шунингдек мўл ҳосил гарови бўлган суғориш ишлари яхши ташкил этилганлиги сабабли кундан-кунга яшнаётган, мўл ҳосил тўплаётган ғўзаларни кўриб хурсанд бўлдилар.

Бироқ, райоининг кўпчилик колхозларида ғўза парвариши ҳаддан ташқари кечикмоқда, бажарилаётган ишларнинг сифати ҳозирги куннинг талабларига мутлақо жавоб бера олмайди.

Районда, ҳатто областимизда илғор ҳисобланиб келган Свердлов номли колхознинг пахтакорлари ўзларининг аввалги шуҳратларини йўқотиб қўйганлар. Пахта ҳосили йилдан-йилга камайиб кетмоқда. Колхоз раҳбарлари, бригада бошлиқлари ғўза парваришига амалий раҳбарлик қилиш ўрнига ҳайбаракаллачилик йўлига ўтиб олганлар. Колхозда ишчи кучларидан, механизациядан етарли фойдаланилмаётганлиги, меҳнат интизоми бўшаштириб юборилганлиги, бажарилаётган ишлар устидан контроллик қилинмаётганлиги сабабли кўпчилик бригадаларнинг ғўзалари 10—15 кунлаб ўсишдан қолмоқда. Колхознинг 6, 10, 11-бригадаларида ҳали ғўзалар бегона ўтлардан тозалаб олинмаган. Суғориш ишлари ҳаддан ташқари кечиктирилиб, чанқаб сарғая бошлаган ғўзаларнинг гули тепасига чиқиб кетган.

— Ғўзанинг гули тепасига чиқдими,— дейди Регар районидаги Киров номли колхоз раисининг ўринбосари ўртоқ Т. Тўйчиев, — амалдан қолди деган сўз. Ҳозир колхознинг ана шу бригадалари ғўзаларида битта-яримта кўсак бор, холос.

Районнинг ҳамма колхозларида ҳам сувдан нотўғри фойдаланилмоқда. Сув исрофгарчилигига йўл қўйилмоқда. Бундай хато ва камчиликлар етарли даражада сувчилар ажратилмаганлиги, уларга қулай иш шароити яратиб берилмаганлиги, тунги суғориш ташкил қилинмаганлиги, шунингдек табақалаб суғоришга, қўшимча ўқариқлар олишга эътибор берилмаётганлиги сабабли юз бермоқда. Ўртоқ Исматов раислик қилаётган «Коммунизм» колхозида эгатларнинг узунлиги 300 метрдан ошади. Эгат бошлари қайта-қайта сув ичиб эзилиб кетган бўлса, эгат охирларига сув етмай, ғўзалар ҳосилини йўқотмоқда.

Районнинг Жданов номли, Петров номли, Фрунзе номли қатор колхозларида ҳам ана шу аҳвол юз бермоқда. Тақсимланган сув назоратсиз қолдирилаётганлиги сабабли район бўйича ҳар куни 1200 гектар ўрнига 500 гектар ердаги ғўза суғорилмоқда, холос.

Мусобақадошлар Жданов номли колхозда бўлганларида ўртоқ Отабоев бошчилик қилаётган бригаданинг 15 гектардан ортиқ ғўзаси чопиқ ва культивация ўз вақтида ўтказилмаганлиги, етарли даражада озуқа берилмаганлиги, сувдан қолдирилганлиги сабабли ер бағирлаб, ҳали шонага ҳам кирмаганини аниқладилар. Петров номли колхознинг А. Мажидов, Свердлов номли колхознинг Ризаев, Фрунзе номли колхознинг Хушназаров ўртоқлар бошлиқ бригадалари ғўзалари ҳам 15—20 кунлаб ўсишдан қолган.

Район колхозларида шу куннинг энг муҳим вазифаси бўлган чеканка қилиш ишига ҳам ҳалигача киришилгани йўқ. Бунга райондаги Ленин номли, Сталин номли колхозларда йўл қўйилаётган нуқсонлар далил бўла олади. Бу колхозларда ғўзаларнинг бўйи 1 метрдан ошиб кетган, ҳосил эса кам. Ғовлаб кетган ғўзаларни дарҳол чеканка қилиш зарур.

Район колхозларида ана шундай камчиликлар юз берганлиги учун 1955 йилдаги олинган ҳосил 1954 йилдагига қараганда анча камайиб кетди. Янгийўлликлар буни ҳисобга олишлари, бу йил мўл ҳосил етиштириб, ўзларининг илгариги шуҳратларини қайта тиклашлари керак.

У. ЖОНГИТОВ.

Бу йил хам ҳосил мўл бўлади

Мирзачўл районидаги Василевский номли колхоз аъзолари пахта ҳосилини йилдан-йилга ошириб келмоқда. Улар ўтган йили ҳар гектар ерда 26,3 центнердан ҳосил етиштирган эдилар.

Колхоз аъзолари бу йил 450 гектар ерга чигитни квадрат-уялаб ва торқаторлаб экдилар ва ҳар гектар ерда пландаги 28 центнер ўрнига 30 центнердан пахта ҳосили етиштириш мажбуриятини олдилар.

Ҳозир колхоз далаларини айланган киши барча майдонларда текис ривожланаётган серҳосил ғўзаларни кўриб хурсанд бўлади. Айниқса М. Абдуллаев, Й. Йўлдошев, Ш. Абдуллаев ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг ғўзалари яхши ривожланмоқда. Бу бригадаларнинг меҳнатсевар аъзолари ҳар гектар ердан пландаги 30 центнер ўрнига 35 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Ўртоқ Й. Йўлдошев бошлиқ бригаданинг аъзолари 75 гектар майдондаги ғўзаларнинг тўртинчи парваришини туғаллаш арафасида турибди. Бригаданинг ҳар бир туп ғўзасида 15 тагача шона, гул ва кўсак, 14 тагача ҳосил шохи бор.

— Парвариш қанча сифатли ва ўз вақтида ўтказилса, ғўза шунча тез етилади, — дейди бригада бошлиғи ўртоқ Й. Йўлдошев. — Бизнинг бригадамизда парвариш агротехника муддатларида юқори сифатли ўтказилгани учун ҳам бу йил ғўзалар ўтган йилдагига қараганда қарийб 15 кун олдин ҳосилга кирди.

Колхознинг Нормат Абдураҳмонов, Раҳим Маҳмудов, Мамажон Расулев каби чопиқчилари, Ҳайитбой Ортиқов каби механизаторлари ғўза парваришида актив қатнашиб, кунлик нормаларини 1,5-2 ҳисса адо этмоқдалар.

Х. САГИЗОВ.

1. Сирдарё районидаги «Ҳақиқат» колхозининг янги ерлардаги ғўзалари жуда яхши ўсмоқда. **Суратда:** (чапдан ўнгга) бригада бошлиғи **К. Жўрабоев**, колхоз партия ташкилотининг секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Х. Жумабоев** ва қўшни бригаданинг бошлиғи **Қ. Қодиров** ўртоқлар ғўзанинг қандай культивация қилинганлигини текширмоқдалар. 2. Верхне-волинск районидаги Куйбишев номли колхозда бу йил ғўзалар эрта ҳосилга кирди. Колхозчилар ғўза чеканкасини бултургига нисбатан 10-15 кун илгари бошлаб юбордилар. **Суратда:** 4-бригада даласида ғўзалар чеканка қилинаётир.

В. Салов фотоси.

ҒЎЗА ПАРВАРИШИДАГИ ЖИДДИЙ НУҚСОНЛАРГА ТЕЗДА ХОТИМА БЕРИЛСИН

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг июль ойида ғўза парваришини кучайтириш тўғрисидаги қарорида айрим район раҳбарларининг ўз вазифаларига масъулиятсизлик билан қараётганликлари, контроллик ва талабчанликни бўшаштириб юборганликлари, натижада колхоз ва совхозларда ғўза парвариши ҳаддан ташқари қониқарсиз олиб борилаётганлиги қаттиқ танқид қилинган ҳамда йўл қўйилаётган хато ва камчиликларни тезда бартараф қилиш тадбирлари белгилаб берилган эди. Шу хилдаги районларнинг раҳбарлари танқидлардан шу вақтгача тегишли хулоса чиқариб олмадилар, ўз ишларида кескин бурилиш ясамадилар. Меҳнат қайтадан тўғри ташкил қилинмаганлиги, интизом мустаҳкамланмаганлиги, моддий-техника воситаларидан нотўғри фойдаланилаётганлиги, ўзаро социалистик мусобақанинг ролига етарли аҳамият берилмаётганлиги сабабли, бу район колхоз ва совхозларида ғўза парвариши ҳаддан ташқари кечикмоқда, суғориш, культивация ва чопиқ, озиқлантириш ишлари сифатсиз ўтказилмоқда.

Верхне Волинск районининг бир қатор колхозларида шу кунга қадар ғўза парваришининг биринчи цикли тамомланмаган. Райондаги 15 колхознинг 8 тасида ҳали 192 гектар ердаги ғўза озиқлантирилгани йўқ. 11 та колхозда эса 421 гектар ердаги ғўза шу кунгача бир марта ҳам суғорилмаган. Бу ғўзалар 15 — 20 кунлаб ўсишдан қолиб, сарғайиб ётибди. Бундай аянчли аҳволнинг олдини олиш, ўсишдан, ҳосилдан қолаётган ғўзаларни қўшимча парвариш қилиб яхши ғўзалар даражасига етказиш колхоз раҳбарларининг эътиборидан бутунлай четда қолмоқда. Улар айрим бригадалардаги «яхши парвариш қилинаётган» ғўзаларнинг кўкини кўриб хотиржам бўлиб юрибдилар. Районнинг иккинчи МТС зонасидаги Свердлов номли, Энгельс номли, Жданов номли, 1-МТС зонасидаги «Қизил Октябрь», Хрушчев номли колхозларнинг раҳбарлари ўз вазифаларига масъулиятсизлик билан қараб келаётирлар.

Маълумки, пахтадан мўл ҳосил етиштиришда суғориш ишларини тўғри ташкил этиш, сувдан тежаб-терғаб фойдаланиш катта аҳамиятга эга. Район колхозларида эса бу муҳим соҳа бўйича олиб борилаётган ишлар ҳозирги куннинг талабларига мутлақо жавоб бермайди. Хўш, бунинг асосий сабаби қаерда, нима учун колхозларда суғориш ишлари ёмон уюштирилган? Бунинг асосий сабаби шундаки, колхозларнинг раҳбарлари шу куннинг энг муҳим вазифаси бўлган суғориш ишларига тажрибали кишиларни жалб қилган эмаслар. Сувчилар иши устидан контроллик қилинмайди, талабчанлик бўшаштириб юборилган. Колхоз правлениелари сувчиларга қулай иш шароити яратиб бермаганлар. Тунги сменада ишловчилар фонарь билан таъминланмаганлар. Шунингдек, сувчилар ўртасида меҳнат интизоми бўшашиб кетган. Улар истаган вақтларида ишга чиқиб, истаган вақтларида уйга қайтадилар, карталарга тарқалган сувни назорат қилиб турмайдилар.

Ўтган ўн кунликда тузилган қатъий график бўйича 1-МТС зонасидаги колхозларда 499 сувчи ишлаши лозим эди. Ваҳоланки, 217 киши суғориш ишларида қатнашди. Қолганлари эса колхоз раҳбарларининг бепарволиги орқасида иккинчи даражали ишлар билан банд қилиб қўйилган.

Ўтган беш кунликда район колхозларига 110 процент миқдорида сув берилди. Афсуски, колхозларда бу сувдан тўғри фойдаланилмади. Натижада Максим Горький номли колхозда графикда белгиланган 233 гектар ўрнига 167, Свердлов номли колхозда 377 ўрнига 299 гектар ердаги ғўза суғорилди, холос. Район бўйича эса, берилган сувдан фақат 82 процент миқдорида фойдаланилди.

Райондаги кўпчилик колхозларнинг раҳбарлари ғўзаларни суғоришда агротехника қоидаларига риоя қилмаётирлар. Ғўзаларни кечаси, най усулида жилдиратиб суғориш ўрнига ёппасига суғориш ҳоллари юз бермоқда. Айрим колхозларда карталарга бўлиб-бўлиб сув таралиши натижасида ғўзаларни культивация қилиш ишлари қийинлашмоқда. Механизаторлар культивация қилиш учун ер етказиб берилмаётганлиги сабабли кўп вақтларини бекорга ўтказаётирлар. Бундай ҳолни айниқса, райондаги ўртоқ Султонов раислик қилаётган Карл Маркс номли колхозда учратиш мумкин. Колхознинг ўртоқ Йўлдошев бошлиқ бригадасида 16 гектар ердаги ғўзага сув таралган, шундан кейин хабар олинмаганлиги сабабли унинг 30 процентга яқини зовурга оқиб ётибди. Ўртоқ Оқилбеков бошлиқ бригадада эса ғўзаларни сув қоплаб, эгатларни эзиб юборган. Ўртоқ Ойнабоев бошчилик қилаётган бригадада эса ғўзалар чанқаб, сувга ташна бўлиб ётибди. Шунга қарамай, бригадада ғўзаларни кечаси суғориш ташкил қилинмаган. Жданов номли колхозда фақат биргина бригадада ғўзалар кечаси суғорилмоқда. Қолган бригадаларда эса эгатларга сув таралган бўлса ҳам, назоратсиз қолдирилган, сувчилар уйларига кетиб қолганлар. Натижада сув дуч келган томонга оқиб, ғўзаларнинг пайхон қилинишига йўл қўйилган. Ғўзаларни суғориш ишида йўл қўйилаётган ана шундай хато ва камчиликларни районнинг Шверник номли, «Қизил Октябрь» колхозларида ҳам учратиш мумкин.

Карл Маркс номли колхознинг ўртоқ Фозилбеков бошлиқ бригадасида 48 гектар ердаги ғўза вақтидан ўтказилиб, 5-6 кундан кейин культивация қилинган. Натижада эгат оралари оқариб кетганлиги сабабли палахса-палахса кесак кўчиб, ғўзаларнинг оқ илдизларига зарар етган. Бригаданинг иккинчи бир участкасида чопиқ ҳаддан ташқари сифатсиз эканлиги аниқланди. Бригада бошлиғи ўз вақтида контроллик қилиб турмаганлиги сабабли чопиқ қилинган эгатларда ҳатто ўтлар ўлдирилмаган, ғўза тупларининг таги яхши юмшатилмаган.

Бекобод районидаги кўпгина колхозларда ҳам худди Верхне Волинск районидагидек ғўза парвариши ҳаддан ташқари кечиктириб юборилмоқда. Дастлаб шуни айтиш кераки, район колхозларида мавжуд механизация кучидан тўғри ва унумли фойдаланишга етарли эътибор берилмаётир. Колхоз ва МТС раҳбарлари томонидан бу соҳага амалий раҳбарлик қилинмаётганлиги, контроллик ва талабчанлик бўшаштириб юборилганлиги, механизаторларга қулай иш шароити яратиб берилмаганлиги, шунингдек, МТС раҳбарларининг айби билан универсаллар етарли иш органлари билан тўла таъминланмаганлиги сабабли колхозларга юборилган универсалларнинг кўпчилик қисми ишламай бекор турибди. Бунга райондаги Маленков номли, Сталин номли ва бошқа бир қатор колхозларда юз бераётган воқиалар далил бўла олади.

Сталин номли колхознинг ўртоқ Нурматов бошлиқ бригадасида 8 гектар ердаги ғўза ўз вақтида культивация қилинмаганлиги сабабли қатқалоқ босиб, оқариб ётибди. Лекин универсалчи ўртоқ Мирзабековнинг сабабсиз ишга келмаётганлигидан бу бригадага бириктирилган универсал 2 — 3 кунлаб бекор турибди. Колхознинг 1-бригадасида хизмат қилаётган универсалчи ўртоқ Тошпўлатов ҳам талабчанликнинг бўшлигидан фойдаланиб, ўз шахсий ишлари билан шуғулланиб юрибди.

Лекин, на колхоз раҳбарлари ва на МТС раҳбарлари механизаторларнинг бундай ўзбошимчаликларига қарши ҳеч қандай чора кўрмадилар. Э. Эронов ва Иванов ўртоқлар бошқараётган универсаллар ҳам «у, бу қисмлари етишмаётганлиги», иккинчи сменада ишлаш учун МТС томонидан қўшимча тракторчилар тайинланмаганлиги учун кўп вақт ишламай бекор туради. Ваҳоланки, бу универсалчилар хизмат қилаётган бригадаларда 26 гектардан ортиқ ердаги ғўза культивация қилиниши зарур. Бундай аҳвол Ворошилов номли колхозда ҳам давом этмоқда. Колхознинг 4-далачилик бригадасида хизмат қилаётган универсалчи ўртоқ У. Хошимов ўз ишига совуққонлик билан қараб, универсални икки кунгача бекор қолдирган. Натижада, культивация қилиш учун етилиб турган 19 гектар ердаги ғўзанинг эгатлари оқариб кетган.

МТС директори ўртоқ И. Кочубей колхозларда камдан-кам бўлади, юз бераётган ҳақиқий аҳвол билан яқиндан танишмайди. Универсалчилар иши устидан амалий раҳбарлик қилиш ўрнига кабинетда туриб сводка тўплаш, буйруқ бериш, телефонбозлик билан шуғулланади. Механизаторлар ўртасида меҳнат интизомининг бузилишига даставвал МТС раҳбарларининг ўзлари айбдор эканликлари мана шу фактдан яққол сезилиб турибди.

Район колхозларида ғўза парваришининг ҳаддан ташқари оқсаётганлигига, бажарилаётган ишларнинг сифатсиз ўтказилаётганлигига, звено принципининг қўпол равишда бузилишига йўл қўйилаётганлигига ҳам шу факт сабаб бўлаётир. Бунга ўртоқ А. Отабоев раислик қилаётган Маленков номли колхозни мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Колхознинг ўртоқ Ориев бошлиқ бригадасида 43 гектар ердаги ғўза ҳаддан ташқари кечиктирилиб, сифатсиз культивация қилинган. Натижада ғўзаларни ғумай ва бегона ўтлар қоплаб олган. Бундай ҳолни ўртоқ Абдурасулев бошчилик қилаётган 3-бригадада ҳам учратиш мумкин.

Бу районлардаги партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари ғўза парвариши қизғин авж олдирилиши лозим бўлган шу кунларда колхоз ва МТСларда йўл қўйилаётган нуқсонларни тезда бартараф қилиш чораларини кўришлари, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг июль ойида ғўза парваришини кучайтириш тўғрисидаги қарорини сўзсиз бажарилиши учун, барча пахта майдонларида мўл ҳосил тўпланишига эришиш учун курашишлари лозим.

К. КРИЛЮК.

Поляк халқининг миллий байрами

Бутун социалистик лагерь меҳнаткашлари озод поляк халқи билан биргаликда бугун Польша тиклангаилиги Кунини тантанали суратда нишонламоқдалар. Бундан ўн икки йил муқаддам худди шу куни поляк давлати тарихида биринчи халқ ҳукумати — Польша миллий озодлик комитети тузилган эди.

Совет Армияси ва у билан биргаликда ҳаракат қилган поляк қуролли кучларининг иккинчи жаҳон урушида гитлерчилар фашизми устидан жаҳоншумул-тарихий ғалаба қозонганлиги натижасида халқ-демократик Польшаси вужудга келди.

Поляк халқининг халқ революциясига айланиб кетган халқ-озодлик кураши ғалаба билан якунланди. Польшада халқ демократияси тузуми узил-кесил ғалаба қилди, меҳнаткашлар ҳокимияти қатъий қарор топди. Озодликка чиққан поляк халқи олдида янги, социалистик ҳаёт барпо қилишнинг кенг перспективалари очилди. Шонли Польша Коммунистик партияси жанговар традицияларининг муносиб меросхўри бўлган Польша бирлашган ишчи партияси раҳбарлиги остида ишчилар синфи меҳнаткаш деҳқонлар билан мустаҳкам иттифоқ бўлиб, бутун халқ манфаатларини кўзлаб қисқа тарихий вақт ичида мамлакатда чуқур сиёсий ва ижтимоий-иқтисодий ўзгаришларни амалга оширди.

Меҳнаткашлар қаҳрамонлик билан кучғайрат сарфлаганликлари, мамлакат ўзининг яширинииб ётган жуда катта имкониятларидан кенг равишда фойдаланганлиги ҳамда Совет Иттифоқи қардошларча ёрдам кўрсатганлиги туфайли халқ Польшаси уруш етказган жароҳатларни тезда тузатиб, ўз экономикасини тиклаб олди ва уни муваффақият билан ривожлантирмоқда. Бирлашган ишчи партияси раҳбарлиги остида социализм ва тинчлик йўлида фидокорона меҳнат қилаётган поляк халқи ўз ижодий кучларининг қудратли манбаъларини намоён қилди.

Эркин ҳаёт шароитида ўтган ўн икки йил ўзининг ажойиб натижаларини берди. Халқ хўжалигини тиклаш уч йиллик плани муддатидан олдин бажарилганлиги натижасида Польша экономикасини кучли равишда ривожлантириш учун мустаҳкам асос вужудга келтирилди. Польша меҳнаткашлари ўтган йили мамлакатни индустрлаш олти йиллик планини тўла амалга ошириб, социализм асосларини барпо этдилар.

Индустриянинг, айниқса оғир саноатнинг тез ўсиб борганлиги ўтмишда қолоқ, деҳқончилик мамлакати бўлган Польшани индустриал давлатга айлантириш имкониятини берди. Халқ Польшасида 1955 йилда ишлаб чиқарилган саноат маҳсулоти урушдан олдинги даврдагига нисбатан 4 марта кўп бўлди. Польша Халқ Республикаси саноат ишлаб чиқариши бўйича Европада бешинчи ўринга чиқиб олди. Ҳозир Польша саноат маҳсулоти ҳажми жиҳатидан СССР, Англия, Ғарбий Германия ва Франциядангина кейинда туради.

Олти йиллик планни амалга ошириш давомида Польшада кўпгина эски кўмир шахталари, металлургия заводлари ҳозирги замон техникаси асосида реконструкция қилинди ва анча кенгайтирилди, кўмир ва металлургия саноатининг янги йирик корхоналари қурилди. Ғарбий Европада энг йирик бўлган В. И. Ленин номидаги Новая Гута металлургия комбинати поляк халқининг фахри бўлиб қолди. Бу комбинатда ҳозир икки катта домна, беш мартен, блуминг, коксохимик завод ва бошқа объектлар ишлаб турибди. Бу комбинат тўла равишда ишга туширилгач, у ҳар йили 1,5 миллион тонна пўлат етказиб бера олади. Урушдан олдин Польшадаги 23 та қора металлургия заводи ишлаб чиқарган йиллик маҳсулот бу миқдордан оз эди.

Оғир индустриянинг устун даражада ривожланиб бораётганлиги буржуа-помешчик тузуми давридан поляк халқига мерос бўлиб қолган иқтисодий қолоқликни энг қисқа муддатда бартараф этиш имкониятини беради. Польша Халқ Республикасининг меҳнаткашлари социалистик индустрлаш вазифасини муваффақиятли равишда ҳал этиш билан шаҳарда ва қишлоқда социализмнинг тўла ғалабасини таъминламоқдалар, халқ моддий фаровонлигини тез суръатлар билан ўстириш учун зарур шароитларни вужудга келтирмоқдалар, мамлакатнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамламоқдалар.

Польшада саноатнинг кўпгина янги муҳим тармоқлари барпо этилди. Биринчи навбатда машинасозликнинг тез ривожланаётганлигини кўрсатиб ўтиш керак. Ҳозир Польшада урушдан олдинги даврга нисбатан аҳоли жон бошига 9 марта кўп машина ва станоклар ишлаб чиқарилмоқда. Саноатнинг кемасозлик, автомобилсозлик, тракторсозлик, қишлоқ хўжалиги машинасозлиги каби ва бир қанча бошқа тармоқлари ҳам барпо этилган.

Польша меҳнаткашлари индустрлашни амалга ошира бориб, мамлакатнинг саноат қудратини ўстиришга ва мустаҳкамлашга эришибгина қолмай, балки ишлаб чиқарувчи кучларни халқ хўжалиги эҳтиёжларига мувофиқ равишда янада рационалроқ жойлаштириш ишини ҳам муваффақият билан амалга оширмоқдалар.

Социалистик индустрлашнинг олти йиллик плани бу ишнинг бошланиши бўлди. Мамлакат айрим районларининг иқтисодий тараққиётидаги нотекислик ва ўтакеттан номувофиқлик халқ Польшасига буржуа тузумидан мерос бўлиб қолган эди. Мамлакатнинг асосий саноат корхоналари 3-4 та кичик саноат округларида жойлашган бўлиб, катта территориялар, айниқса шарқий районлардаги катта территориялар саноат тараққиётидан четда қолиб келган эди. Олти йиллик планга мувофиқ, янги саноат корхоналарининг 80 процентга яқини эски индустриал саноат округларидан бошқа жойларда қурилди. Натижада бешта янги йирик саноат округлари — Варшава, Краков, Ченстоховский, Куявский ва Келецкий саноат округлари барпо этилди. Республикага қайта қўшилган ғарбий ерлардаги саноат ҳам янада ривожланди.

Польшанинг социалистик индустрлаштирилганлиги аҳолининг синфий структурасини тубдан ўзгартириб юборди. Мамлакат оғир саноати ўсиб ва ривожланиб борганн сари ишчилар синфи тез кўпайиб бормоқда. Қишлоқ хўжалигидан бошқа соҳаларда ишлаётган меҳнаткашлар сони 6,5 миллионга етди.

Халқ Польшаси оғир саноатни ривожлантириш соҳасида эришилган катта муваффақиятларга таяниб, енгил ва озиқ-овқат саноатининг қувватини тезлик билан анчагина кўпайтирди. Унлаб тўқимачилик ва оёқ-кийим корхоналари, гўшт ва сут комбинатлари, шунингдек кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқарадиган бошқа кўплаб корхоналар реконструкция қилинди, кенгайтирилди ва энг янги ускуналар билан жиҳозланди. Бу тадбирлар амалга оширилганлиги натижасида енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналари ҳозирги вақтда урушдан олдинги даврга нисбатан бир неча марта кўп маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

Давлат оғир индустрияни кенг ва ҳар тарафлама ривожлантириш асосида қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини юксалтирмоқда. Қишлоқ хўжалиги урушдан олдинги даврга нисбатан маълум даражада ривожланган бўлса ҳам, лекин мамлакатда саноат ишлаб чиқаришининг ўсиш суръатларидан орқада қолмоқда. Озиқ-овқат моллари, шунингдек қишлоқ хўжалик хомашёси ишлаб чиқариш аҳолининг ва халқ хўжалигининг анча ўсган эҳтиёжларидан орқада қолмоқда. Халқ ҳокимияти бу қолоқликни бартараф қилиш учун тадбирлар кўрмоқда.

Польша бирлашган ишчи партиясининг II съезди директивалари асосида деҳқончиликнинг барча тармоқларини, жумладан дон хўжалигини кескин суратда юксалтириш программаси ишлаб чиқилди ва бу программа ишонч билан амалга оширилмоқда. Давлат қишлоқ хўжалигига катта капитал маблағлар сарфламоқда. Саноат қишлоққа тобора кўпроқ тракторлар, комбайнлар ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари, шунингдек минерал ўғитлар етказиб бермоқда. Буларнинг ҳаммаси деҳқончиликни механизациялашга, ҳосилдорликни янада ўстиришга, чорвачиликнинг маҳсулдорлигини оширишга ёрдам бермоқда.

Социалистик сектор қишлоқда тобора кўпроқ мустаҳкам позицияларни эгалламоқда. Меҳнаткаш деҳқонлар йирик социалистик қишлоқ хўжалигининг афзалликларига амалда ишонч ҳосил қилмоқдалар ва тўла ихтиёрийлик асосида ишлаб чиқариш кооперативларига аъзо бўлиб кирмоқдалар. Ҳозир Польшада 10 мингдан ортиқ қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш кооперативлари бор.

Экономикани ривожлантириш соҳасида халқ Польшаси эришган ютуқлар, ўсиш улғойиш қийинчиликларига қарамай, халқнинг моддий фаровонлигининг ривожланиб боришини таъминламоқда.

Поляк халқи бу йилдан бошлаб амалга ошира бошлаган янги беш йиллик план мамлакат экономикасини анча ўстириш билан бирга меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ҳам тинмай юксалтиришни кўзда тутади. Беш йиллик планда ишчи ва хизматчиларнинг реал иш ҳақини 30 процент кўпайтириш, шунингдек қишлоқ аҳолисининг даромадларини ҳам ошириш кўзда тутилади. Кам ҳақ оладиган ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақини ошириш юзасидан 1956 йилда бир қанча тадбирлар амалга оширилмоқда.

Халқ Польшаси маданий қурилиш соҳасида катта ютуқларга эришди. Катта ёшли аҳоли ўртасидаги саводсизлик кўп йиллар илгариёқ тамомила тугатилди. Умумий мажбурий бошланғич таълимга ўтилди. Умумий мажбурий етти йиллик таълим жорий қилинмоқда. Мамлакатда 125 минг студент таълим олаётган 83 олий ўқув юрти ишлаб турибди. Фан муваффақият билан ривожланмоқда; мамлакатда юзлаб илмий-текшириш институтлари ишлаб турибди, 1952 йилда Польша фанлар академияси очилди. Шаҳар ва қишлоқларда социалистик маданият ўчоқлари — маданият саройлари, клублар, кутубхоналар, қизил бурчаклар кўпайиб бормоқда.

Ҳозирги Польшада китоблар жуда кўп нусхаларда нашр этилмоқда, улар меҳнаткаш халқ орасига чуқур сингиб бормоқда.

Халқ Польшаси — мустақил, суверен давлатдир. Халқ Польшаси тинчлик, демократия ва социализм қудратли лагерининг мустаҳкам звеноси ҳисобланади. Польша мустақил ички ва ташқи сиёсатни амалга ошириб, халқаро майдонда катта роль ўйнамоқда. Унинг халқаро алоқалари йилдан-йилга кўпайиб ва ўсиб бормоқда.

Поляк халқи социализм учун курашда Бирлашган ишчи партияси ва халқ ҳукумати теварагига тобора мустаҳкамроқ жипслашмоқда. Поляк халқининг бирлиги мустаҳкам ва бузилмасдир. Империалистик реакциянинг қора кучлари бунга кўп марталаб ишонч ҳосил қилганлар. Улар яқинда Познаньда яна бир қақшатғич зарбага учрадилар. Империалистик реакция томонидан уюштирилган ва океан орқасидан пул билан таъминланган жинояткорона иғвогарлик барбод бўлди. Польша меҳнаткашлари бундан буён ҳам ўз буюк ғалабаларини хушёрлик билан ҳимоя қиладилар, ўзларининг тинч ижодий меҳнатларига империализм агрессив кучлари ҳалақит беришига йўл қўймайдилар.

Бутун социалистик лагерь мамлакатлари меҳнаткашлари каби поляк халқи ҳам порлоқ келажакка эгадир. Поляк халқи курашларда чиниққан, марксизм-ленинизмга содиқ бўлган Польша бирлашган ишчи партияси раҳбарлиги остида социализм ва бутун дунёда мустаҳкам тинчлик учун курашда яна ҳам улуғроқ муваффақиятларга эришади.

Польшанинг миллий байрами кунида Совет Иттифоқи халқлари бу шонли йўлда қардош поляк халқи янгидан-янги ютуқларга эришишини астойдил истайди.

Я. МАКАРЕНКО.

Ховос район ғаллакорларининг муваффақияти

Ховос райони экономикасида чорвачилик, узумчилик билан бир қаторда ғаллачилик ҳам асосий ўринни эгаллайди. Ғаллакор колхозчи ва механизаторлар КПСС XX съездининг озиқ-овқат маҳсулотларини тобора кўпайтириш тўғрисидаги қарорини амалга ошириш учун курашиб, ғаллакорликни ривожлантиришга зўр эътибор бераётирлар. Шу йилнинг ўзида яна минг гектардан ортиқ янги ер ўзлаштирилиб, донли ва мойли экинлар майдони анча кенгайтирилди.

Колхозчилар механизаторлар билан мустаҳкам ҳамкорликда кўклам экин кампаниясини муваффақиятли якунлаб, барча экинлар парваришини агротехника қоидаларига қаттиқ риоя қилган ҳолда қулай муддатларда ўтказдилар. Шунинг учун барча майдонларда дон ва мойли экинлардан ҳар йилгидан кўра мўл ҳосил етиштирилди.

Колхозлар мўл ҳосилни сира нобуд қилмасдан тезда ўриб-йиғиб олишга пухта тайёргарлик кўрдилар. МТС билан биргаликда барча комбайнлар, ўрим машиналари, транспорт воситалари барвақт тахт қилиб қўйилди. Колхозчилар ва механизаторлар ўртасида ўрим-йиғим ишларини қисқа муддат ичида ўтказиб олиш учун социалистик мусобақа қизитиб юборилди. Оммавий-сиёсий ишлар кенг йўлга қўйилди. Ўрим-йиғимда меҳнатни тўғри ташкил этишга дала ва хирмонларда ишловчилар учун моддий-маиший шароит туғдиришга алоҳида эътибор берилди. Натижада колхозлар ўтган йилга қараганда 20 кун олдин ғалла тайёрлаш давлат планини бажаришга эришдилар.

Илғор колхозлар ишлаб чиқариш ва меҳнатни тўғри ташкил этиб, куч ва моддий-техника воситаларидан унумли фойдаландилар. Колхозчилар моддий манфаатдорлиги оширилди. Улар мўл ҳосил етиштириш учун тўла сафарбар қилиндилар. «XIX партсъезд» колхози аъзолари 2700 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 6 центнердан ҳосил олиб, давлатга ғалла топшириш планини районда биринчи бўлиб бажардилар.

Ғалла нобудгарчилигига қарши курашда коммунистлар ва комсомоллар айниқса катта ташаббус кўрсатдилар. Колхоз партия ташкилоти (секретари ўртоқ Хожиев) ғаллакорлар ўртасида социалистик мусобақа ва агитацияни кун сайин кучайтириб, уларнинг диққат ва этиборини барча ҳосилни тез, сира нобуд қилмай йиғиб олишга сафарбар этди.

Ғалла тайёрлаш планини муваффақиятли бажарган Маленков номли колхозда ҳам 4 минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан 6 центнердан ҳосил етиштирилди. Ворошилов номли, Киров номли колхозлар ҳам бу йил анча мўл ҳосил етиштирдилар.

Ғалла ҳосилини ўриб-йиғиб олишда механизаторлар зўр маҳорат кўрсатаётирлар. Маленков номли колхозда хизмат қилаётган комбайнчи ўртоқ Шевченко қўш комбайн билан 800 ўрнига 1400 гектар, ўртоқ Мардовцев С—6 комбайн билан 400 ўрнига 900 гектар, «XIX партсъезд» колхозида ишлаётган ўртоқ К. Сулаймонов 350 ўрнига 700 гектар, Киров номли колхоздаги ўртоқ Б. Муротов 400 ўрнига 700 гектар ердаги ғаллани ўриб бериш билан бирга кўпгина ёнилғини тежашга ҳам эришдилар.

Колхозларда етиштирилган ғалла ҳосилини давлат омборларига тезда етказиб беришда Бекобод шаҳар ташкилот ва корхоналарининг коллективлари ўз транспорт воситалари билан яқиндан ёрдам бердилар.

Колхозлар ғалла тайёрлаш планини бажариш билан бирга етарлик миқдорда уруғлик ва страхование фондларини ҳам ажратиб қўйдилар. Улар ўз имкониятларини тўла ҳисобга олиб давлатга пландан ташқари яна 12 минг пуд ғалла топшириш учун курашни давом эттирмоқдалар. Барча колхозлар 5 августгача ғалла ва мойли экинлар ҳосилини батамом йиғиб олишга қарор қилганлар. Шу билан бирга кузги экин кампаниясига ҳам тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда.

Район колхозлари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига қарата қилган Мурожаатига жавобан мамлакатга озиқ-овқат маҳсулотларини янада кўпроқ етиштириб бериш учун барча имкониятларни сафарбар этадилар. Ғалла тайёрлаш планини бажариш билан бирга, мева ҳамда чорвачилик маҳсулотлари топшириш планини ҳам ошириб бажарадилар.

М. ТОЖИЕВ,
Ховос район партия комитетининг секретари.

ИҲОТА ДАРАХТЛАРИ ЎТҚАЗИШГА АЛОҲИДА ЭЪТИБОР БЕРИЛМОҚДА

Қишлоқ хўжалиги ўсимликларини ҳар хил табиий офатлардан, шамол таъсиридан ҳимоя қилишда майдон четларига иҳота дарахтлари ўтқазиш катта аҳамиятга эга. Иҳота дарахтлари экин майдонларининг иқлим шароитини бир мунча яхшилашга, қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилдорлигининг ортиб боришига ёрдам беради. Бунга Фарҳод ГЭС ва Бекобод металлургия заводи территорияларига экилган иҳота дарахтларининг самарали фойда келтираётганлигини мисол қилиб кўрсатса бўлади.

Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини оширишда иҳота дарахтларининг ғоят катта роль ўйнашини ҳисобга олиб, яқин уч-тўрт йиллар ичида областимиз колхозлари территорияларидаги 2200 гектар ерга дарахт кўчатлари ўтқазиш кўзда тутилади.

1300 километр масофага чўзилиши керак бўлган, бу иҳота дарахтзорлари асосан Бекобод, Боёвут, Мирзачўл сингари тез-тез қаттиқ шамол бўлиб турадиган районлар территориясига экилади. Шу кунларда иҳота дарахтларини ўтқазиш юзасидан областимиздаги колхозларнинг территорияларида Ўрта Осиё «Агролесопроект» экспедицияси ходимлари томонидан проект-қидирув ишлари олиб борилмоқда. Проект-қидирув ишлари шу йилнинг охиригача давом этади. Иҳота дарахтларини ўтқазиш ишлари эса, асосан 1957 йилнинг баҳоридан бошланади.

Бекобод районидаги 705 гектар, шунингдек Дзержинский номли, Молотов номли колхозларга қарашли 240 гектар майдонда олиб борилаётган проект-қидирув ишлари ҳозир тугалланди. Шу кунларда Боёвут, Мирзачўл районларидаги колхозларнинг иқлим шароитлари, табиий хусусиятлари ўрганилмоқда.

Асосан грек ёнғоғи, олма, нок, туб, оқ акация, терак каби қимматбаҳо дарахтлардан ўтқазилади. Ипакчиликни ривожлантириш ишига ёрдам бериш мақсадида 25 процентга яқин ерга тут кўчатлари ўтқазиш планлаштирилган.

Я. ТОЛСТОНОГ.

Покистон парламент делегацияси Москвага келди

СССР Олий Советининг таклифига мувофиқ, Мусулмонлар бирлашмасининг раҳбарларидан бири, Синд вилоятининг собиқ бош министри Муҳаммад Айюб Хуро бошчилигидаги Покистон парламент делегацияси 20 июлда Москвага келди.

Внуково аэродромида делегацияни СССР Олий Совети Президиуми Раисининг Ўринбосари Ш. М. Арушанян, СССР Олий Совети Миллатлар Совети Раисининг ўринбосари П. Т. Комаров, СССР ва РСФСР Министрлари, СССР ва РСФСР Олий Советларининг депутатлари, Москва шаҳар Совети ижроия комитетининг аъзолари ва депутатлари, СССР Олий Совети Президиумининг, СССР Ташқи ишлар министрлигининг масъул ходимлари, чет эллар билан маданий алоқа қилиш Бутуниттифоқ жамиятининг ва бошқа жамоат ташкилотининг вакиллари, журналистлар кутиб олдилар.

Аэродромда делегацияни Покистон муваққат ишлар вакили Маҳмуд Аҳмад бошчилигида Покистоннинг СССРдаги элчихонасининг бутун состави ҳам кутиб олди.

СССР Олий Совети Миллатлар Совети Раисининг Ўринбосари П. Т. Комаров ва Покистон парламент делегациясининг бошлиғи Муҳаммад Айюб Хуро нутқ сўзладилар. (ТАСС).

Совет колхозчилари Венгрияга жўнаб кетди

Венгрия Халқ Республикасининг Деҳқончилик министрлиги Сумск областидаги Ленин номли колхознинг сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Х. Савченкога мурожаат қилиб, ўз иш тажрибасини венгер чорвадорлари билан ўртоқлашишни илтимос қилди. М. Х. Савченко 20 июлда Будапештга жўнаб кетди.

Айни бир вақтда Краснодар ўлкасидаги Кушчевский МТСининг комбайнчиси А. Н. Кожан ҳам Будапештга жўнаб кетди. У, Венгрия қишлоқ хўжалигининг механизаторларини ўзи юрадиган комбайнда ишлашдаги ўз тажрибалари билан таништиради. (ТАСС).

Хитой Коммунистик партияси VIII съездини муносиб кутиб олиш учун

ПЕКИН, 20 июль. (ТАСС). Хитой Халқ Республикасида Хитой Коммунистик партиясининг 15 сентябрда очиладиган VIII съездига тайёргарлик жуда кенгайди. Хитой матбуотининг хабар қилишича, мамлакатнинг 16 вилоятида ва Ички Мўғулистон автоном районида навбатдаги партия конференциялари ўз ишларини тамомлади. Бу конференцияларда партия комитетларининг иши тўғрисидаги ҳисобот докладлари ва қишлоқ хўжалигини ҳамда саноатни янада ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди. Конференцияларнинг делегатлари раҳбар органларининг янги составларини ва партиянинг VIII съездига делегатлар сайладилар.

Қоҳирада Неру билан Носир музокаралари

ҚОҲИРА, 20 июль. (ТАСС). Қоҳирада Ҳиндистон бош министри Неру билан Миср президенти Носир ўртасида музокаралар бошланди. Музокараларда Ҳиндистоннинг кеча Мисрга келган давлат министри Кришна Менон қатнашмоқда.

ЮФХР ПРЕЗИДЕНТИ, МИСР РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ВА ҲИНДИСТОН БОШ МИНИСТРИНИНГ ҚЎШМА БАЁНОТИ

БЕЛГРАД, 20 июль. (ТАСС). ТАНЮГ агентлиги Бриони оролида бўлиб ўтган музокаралар тўғрисида Югославия Федератив Халқ Республикаси Президенти, Миср Республикаси Президенти ва Ҳиндистон Бош министрининг қўшма баёнотини маълум қилди.

Баёнотда бундай дейилади: Уч ҳукуматнинг раҳбарлари халқаро аҳволнинг ривожланишини муҳокама қилдилар ва «ўз мамлакатлари томонидан ўтказилаётган сиёсат халқаро кескинликни юмшатишга муайян даражада ёрдам берганлигини мамнуният билан қайд қилдилар».

Уч ҳукуматнинг раҳбарлари кейинги вақтларда турли мамлакатларнинг раҳбарлари ўртасида ўрнатилган алоқа ва олиб борилган музокаралар бир-бирларининг фикрларини яхшироқ англашга ва тинч-тотув яшаш принципини тобора кўпроқ эътироф этишга ёрдам берганлигини таъкидлаб, ана шу алоқаларни ва фикр олишувни давом эттириш ва рағбатлантириш зарур, деб ҳисоблайдилар.

Музокараларнинг қатнашчилари Бандунг конференциясида ишлаб чиқилган принципларга тарафдор эканликларини таъкидладилар. Баёнотда айтиб ўтилганидек улар ана шу принципларга доим амал қилиб келганлар.

Баёнотда уқтириб ўтиладики, мамлакатларни блокларга ажратиб юбориш билан тинчликка эришиб бўлмайди. Халқаро миқёсда коллектив хавфсизликка интилиш билан, шунингдек бир мамлакатнинг бошқа мамлакат устидан ҳукмронлик қилишини тўхтатиш йўли билан тинчликка эришиш мумкин.

Музокараларнинг қатнашчилари айтадиларки, қуролсизланиш соҳасидаги прогресс низоълар олдида хавфсирашни камайтириш учун ҳаётий муҳим нарсадир. Ана шу прогрессни даставвал, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти доирасида атом ва термоядро қуролига нисбатан ҳам, оддий қурол-яроғларга нисбатан ҳам, шунингдек тузилган битимларнинг бажарилишини тегишинча контроль қилишга нисбатан ҳам амалга ошириш зарур. Ялпи қирғин қуроли ёрдами билан ҳатто тажриба мақсадларида ҳам портлашлар ўтказишни тўхтатиш зарур, атом хомашёсидан фақат тинч мақсадлардагина фойдаланиш керак; атом хомашёсидан ҳарбий мақсадларда фойдаланишни тақиқлаш керак.

Уч ҳукуматнинг раҳбарлари, дейилади баёнотда, атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш соҳасида халқаро миқъёсда ҳуқуқий тенглик асосида тўла ҳамкорлик қилинишидан астойдил манфаатдордирлар. Бундай ҳамкорлик БМТ доирасида ташкил қилиниши лозим, тузилмоқчи бўлган халқаро агентликда эса барча мамлакатлар иштирок қилиши керак.

Баёнотда халқаро иқтисодий ва молиявий ҳамкорлик катта аҳамиятга эга эканлиги кўрсатилади. Музокараларнинг қатнашчилари эмбаргони йўқотиш ва халқаро савдо-сотиқни нормал ривожлантиришга ҳамда кенгайтиришга халақит берадиган ғовларни тугатиш тарафдори эканликларини айтдилар.

Сўнгра баёнотда уқтириб ўтилишича, Узоқ Шарқ проблемаларини Хитой Халқ Республикасининг ҳамкорлигисиз қониқарли суратда ҳал этиш мумкин эмас. Уч ҳукуматнинг раҳбарлари Хитой Халқ Республикаси Бирлашган Миллатлар Ташкилотида қатнаштирилиши лозим, деган қатъий фикрдадирлар. Улар Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо бўлиш тўғрисида масала кўтарган ва бу Ташкилотнинг Уставига жавоб берадиган барча мамлакатлар мазкур Ташкилотга қабул қилинишлари керак, деб ҳисоблайдилар.

Музокараларнинг қатнашчилари Германия проблемаси ҳақида қуйидагиларни айтадилар: Бу муҳим масала немис халқининг истакларига мувофиқ суратда, тинч музокаралар олиб бориб бир битимга келиш йўли билан ҳал этилиши лозим.

Баёнотда таъкидлаб ўтилишича, Ўрта Шарқ проблемалари уларнинг аҳамиятига мувофиқ суратда қараб чиқилиши зарур ва бунда қонуний иқтисодий манфаатлар билан ҳисоблашиш манфаатдор халқларнинг эркинлигига қарор чиқариш керак.

Музокараларнинг қатнашчилари Жазоир халқининг озодлик йўлидаги интилишига хайрихоҳ эканликларини билдирадилар. Ўт очишни тўхтатиш ва манфаатдор томонлар ўртасида музокаралар олиб бориш, дейилади баёнотда, Жазоир проблемасини тинчликсеварлик руҳида ҳал этишга олиб келиши лозим.

Уч ҳукуматнинг раҳбарлари тинчлик проблемаларини бирданига ҳал этиш мумкин эмаслигини ва яхши ният ҳамда чидам билан бир битимга келиш учун ҳаракат қилиш зарур эканлигини яхши англайдилар. Тинчлик муҳитини вужудга келтириш ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставининг асосий принципларига мувофиқ суратда ҳаракат қилиш учун бутун кучни сафарбар қилиш ғоят муҳимдир.

ЯДРО ҚУРОЛИНИ СИНАБ КЎРИШ МАСАЛАСИ ҲАҚИДА А. ИДЕННИНГ БАЁНОТИ

ЛОНДОН, 20 июль. (ТАСС). Англия бош министри Антони Иден умум палатасида лейборист Артур Гендерсоннинг саволига жавоб қайтариб бундай деди: «Агар ядро қуролини синаб кўриш тариқасида портлатишни чеклаш масаласида қуролсизланиш тўғрисидаги дискуссиялар йўли билан муваффақият қозониш иложи бўлмаса, мен бу масалани манфаатдор томонлар билан муҳокама қилишнинг бошқа усуллари бўлиши мумкин эканлигини истисно қилмайман. Мен бу тўғрида фикр юритаман». Иден сўзини давом эттириб бундай деди: «Ядро қуролини синаб кўриш тариқасида портлатишларни тақиқлаш масаласи бошқа бир масаладир. Совет Ташқи ишлар министрининг бизга расмий суратда топширилмаган баёноти ҳозир ўрганиб чиқилмоқда».

Шундан кейин Иден атом ва водород қуролини ҳар қандай тарзда синаб кўришни дарҳол тақиқлаш тўғрисидаги таклифга салбий қараганлигини билдирди. У, «синаб кўришларни тақиқлаш ядро қуроли запасларининг албатта йўқ қилинишини ёки кўпайтирилмаслигини кўрсатмайди» деган фикрга асосланиб, бундай деди: «Биз, ядро қуролини синаб кўришни тақиқлаш атом қуроли ишлаб чиқаришни тақиқлаш билан боғлаб олиб борилиши керак, деб ҳисоблаб келган эдик ва ҳозирда ҳам шундай бўлиши керак, деб ҳисоблаймиз».

АНГЛИЯ СУДИ АМЕРИКА УЧУВЧИСИНИ ЎЛИМ ЖАЗОСИГА ҲУКМ ҚИЛДИ

ЛОНДОН, 20 июль. (ТАСС). Рейтер агентлиги Лидсдан (Англия) олиб билдиради: Англия суди Америка учувчиси Ж. Жорданни бир инглизни ўлдирганлиги учун осиб ўлдиришга ҳукм қилди.

Агентликнинг билдиришича, Жордан Лидсдаги бир кафэда Англия фуқаросини ўлдирган.

«Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» дам олиш уйида ҳар йили минглаб ишчи ва хизматчилар маданий дам олиб хордиқ чиқариб қайтадилар. **Суратда:** дам олувчилар ошхонасида тушки овқат вақти.

А. Аверьянов фотоси.

ИШЧИЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

Тошкентдаги 2-авторемонт заводида касаба союз комитетининг ташаббуси билан ишчилар ва инженер-техник ходимларнинг маданий дам олишларига алоҳида аҳамият берилмоқда. Бу йил ишчилардан 100 га яқин киши путёвка билан марказий санаторийларга ва дам олиш уйларига бориб хордиқ чиқариб қайтдилар. Шунингдек ишчи ва хизматчиларнинг 20 дан ортиқ боласи пионерлар лагерига юборилди. Республикамиз санаторий ва дам олиш уйларига бориб хордиқ чиқариб, соғлом ва тетик бўлиб қайтган ишчилардан Н. Киселева, Н. Мозгова, Ф. Ивченко каби ўртоқлар смена топшириқларини ошириб бажариш билан бирга маҳсулот сифатини тобора яхшиламоқдалар. Ҳозир илғор ишчилардан Ермаков, Гротков, Иванов, Белясников ўртоқлар «Октябрь 10 йиллиги», «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги», Троицк дам олиш уйларида хордиқ чиқармоқдалар.

ЯНГИ ПОЧТА БЎЛИМИ

Ўрта Чирчиқ районидаги Пахта обод қишлоқ совети ҳузурида янги почта бўлими ташкил қилинди. Почта бўлими қишлоқ совети территориясидаги Куйбишев номли, Ильич номли колхозларга, Кучлик станцияси меҳнаткашларига ва шу станциядаги пахта пунктига хизмат қилади. Шунингдек райондаги тўртта ўрта ва битта тўлиқсиз ўрта мактаб ҳам шу почта бўлими хизматидан фойдаланмоқдалар. Ҳозир почта бўлими аҳолига намунали хизмат кўрсатмоқда. Колхозчилар, ўқитувчи ва ўқувчилар, станция ходимлари обуна бўлган газета, журналлар ҳамда хат ва телеграммаларни вақтида етказиб бераётганлиги учун почта хизматидан мамнун бўлмоқдалар.

Р. ИСМОИЛОВ.

ХОДИСА

ЧЕМОДАН ЎҒРИСИ

Яқинда Тошкент шаҳар 12-бўлим милиция органига Анатолий Гарбатовский деган бир киши келди. У шаҳардаги Паркент бозорида ҳар хил қиммат баҳо буюмлар солинган чемоданини ўғирлатиб қўйганлиги тўғрисида хабар қилди. Милиция ходимларининг зийраклиги туфайли чемоданни Ворошилов кўча 8-уйда яшовчи Валентин Даудовнинг ўғирлаганлиги аниқланди. Даудовнинг уйи тафтиш қилинганда чемодан топилади. Ундаги қиммат баҳо буюмлар эгасига қайтариб берилди. Ўғри Валентин Даудов жиноий жавобгарликка тортилди.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТРЛАРДА:

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/VII да кундуз **Евгений Онегин**, кечқурун **Чио-Чио-Сан**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — 22/VII да **Зафар**.

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА» — кундуз ва кечқурун янги бадиий фильм **Яхталар денгизда**, кеч соат 10 да **Пирсдаги соя**.

«ИСКРА» — кеч соат 9 гача янги венгер бадиий фильми **Бир кружка пиво**, кеч соат 9 дан **Қизим Венада яшайди**.

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10 да **Хайрли эрта**, кундуз ва кечқурун **Яхталар денгизда**.

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун **Яхталар денгизда**.

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ВАТАН», «ХИВА», «УДАРНИК» — **Яхталар денгизда**.

«ИСКРА», (Кафанов номли парк) — **Бир кружка пиво**.

ПУШКИН НОМЛИ ПАРКДА

22 июлда

Ўзбек давлат эстрадаси

ШОДЛИК КЕЧАСИ

ЎТКАЗАДИ

очиқ эстрадада

КОНЦЕРТ

Ўзбекистон халқ ҳофизи **Ортиқхўжа Имомхўжаев**, Ўзбекистон ССР халқ артисти **Қори Ёқубов**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Эргашхон Мирмаҳмудова, Убайдулла Мадраҳимов, Комилжон Жабборов**, эстрада солистлари ва «Баҳор» хотин-қизлар рақс ансамбли қатнашади.

С. АРЕФЬЕВ.

Полигон сири

ҲИКОЯ

1.

Қочоқ чет давлат территорияси билан ўзи ўртасидаги энг сўнгги метрлардан эмаклаб ўтар экан, чегарачилар дозори уни пайқаб қолди.

Солдатлар чегара қонунини бузиб ўтувчи кишини тутишга ҳаракат қилдилар. Бироқ жиноятчи эмаклашда давом этди ва чегарачиларга қарши маузердан ўқ уза бошлади. Чегарачилар ҳам қурол қўллашга мажбур бўлдилар, ниҳоят қочоқ ўлдирилди.

Отделение командири отишмалар давомида қочоқ ўзининг чап қўлини оғзига олиб борганлигини пайқаб қолди. Чегара қонунини бузиб ўтувчи кишининг жасади заставага олиб келинган вақтда, командир бу ҳақда бошлиққа рапорт берди.

Орадан бир соат ўтгандан кейин пато-лог-анатом жасадни операция қилиб, ўликнинг ошқозонидан ғалати бир нарса топиб олди. Бу аёллар тақадиган соатнинг пружинасига ўхшаш кичкинагина бир спирал эди. Спираль жуда юпқа плёнкадан ишланган бўлиб, ошқозон сувининг таъсири билан анча ўзгариб кетган эди. Врачлар ҳам, чегара заставасининг офицерлари ҳам бу спиралнинг қайси мақсадда қўлланганини аниқлай олмадилар. Сўнг уни текшириш учун лабораторияга топширдилар.

Кейинчалик, бу спиралнинг қандайдир жуда кичкина фотоаппаратнинг микроскопик ғалтак шаклида ишланган негативидан бошқа нарса эмаслиги аниқланди.

Лаборатория ходимлари плёнкани бир неча марта каттайтирганлари ҳолда, ундаги суратларни кўчириб олишга муваффақ бўлдилар. Улар бу суратлардан альбом тузишди. Альбомга олтмишта сурат кириб, буларнинг ҳаммаси дастлаб плёнкага қандай тартибда олинган бўлса, худди шундай тартиб билан жойлаштирилди.

Суратлардан бир қисми плёнкага ошқозоннинг суви таъсир қилганлиги сабабли бузилган бўлса, кўпчилигида киши тушуниб бўлмайдиган доғлар ҳам бўлиб, буларда нима тасвир этилганини билиш мутлақо мумкин эмас эди.

Плёнкага олинган бу суратлар ичида бир оз равшанроғи: ё одам оёғи, ё танасининг ўрта қисми, ёки турли вазиятдаги қўллар эди. Буларнинг ичидан баъзан одам юзининг бир томони, масалан, бурун билан оғиз, кўз билан бурун, ёки қулоқ билан бўйиннинг бир томони тасвир этилган суратлар ҳам топилиб қоларди.

Фотографнинг сурат олиш вақтида бир неча бор аппаратни ён томони билан қўйганлиги, бошқа расмларни олаётган вақтда эса аппаратнинг пастки томони юқорига бўлиб, тўнкарилиб қолганлиги кўриниб турибди.

Плёнкага олинган кўпчилик суратлар фотографнинг эътиборини ўзига жалб қилмайдиган бошқа нарсаларнинг: сим ёғочнинг пастки қисми, сувоқлари кўчиб тушган пойдевор ҳамда бўш консерва қутичасининг сурати бўлиб чиқди.

Суратлардан бирида, ғазаб билан пихиллаб, бир қўлини нимаnидир урмоқчи бўлиб кўтариб турган мушук тасвир этилган. Ниҳоят, бошқа қатор суратларда эса қандайдир техника асбоблари, механизм бўлакларининг шакллари олинган. Уларнинг ёнида турган кишилардан учтаси офицер ва иккитаси сержант эканлигини аниқлаб олса бўлади.

Умуман олганда эса, мана шу олтмишта суратдан бир оз қониқарлиси йигирма бешта эди.

Айниқса, одамлар ва бошқа нарсаларнинг турли хил ракурсда расмга олиниши кишини жуда ажаблантирар эди. Суратдаги одамларнинг оёқлари уларнинг гавдасига нисбатан бутунлай номуносиб бўлиб, жуда катта эди. Фотограф уларнинг суратини яхшилаб, тиниқ қилиб олишга мутлақо қизиқмаган ва шу сабабли қатор расмларга одамлар ёки нарсаларнинг қоп-қора соя-шаклларигина тушиб қолган.

Альбом техника хизмати офицерларига кўрсатилган вақтда, улар жуда таажжубланган эдилар: суратда Н. шаҳридаги илмий-текшириш полигонида ўтказилаётган ҳарбий техника синовларининг айрим иш пайтлари акс эттирилган эди. Табиийки, бундай ҳолларда расм олишга асло йўл қўйилмас ва шу сабабдан офицерлар бу расмларнинг қандай қилиб олинганлигини ҳатто тасаввур ҳам қила олмас эдилар.

Бу ишни текшириш тажрибали офицер — подполковник Петр Васильевич Колесниковга топширилди. Колесников Н. шаҳрига жўнашдан аввал, қочоқнинг шахсан кимлигини аниқлаш мумкин бўлмаганлиги ва содир бўлган жиноий иш ҳақида плёнкадан бошқа ҳеч қандай материал йўқлиги тўғрисида маълумот олди.

2.

Илмий-текшириш полигони шаҳарнинг узоқ бир чеккасига жойлашган бўлиб, жуда кенг жойни ишғол этган ва атрофи баланд девор билан ўралган эди. Бундан ташқари, яна полигоннинг ҳарбий синов ўтказилаётган жойи уч метр баландликдаги ғиштдан ишланган девор билан иҳота қилинган ва, шундай қилиб, синов майдони бегона кўздан яхшилаб бекитилган эди. Полигон махсус подразделение томонидан алоҳида эътибор билан қўриқланар ва бунинг устига пост ҳам шундай жойларда жойлашган эдики, синов майдонини ҳатто соқчиларнинг ўзлари ҳам кўра олмас эдилар.

Колесников полигон ҳарбий хизматчиларининг формасини кийиб Н. шаҳрига келган биринчи кунниёқ, бу шароит унинг кўзига яққол ташланди.

Колесников олиб келган суратларини полигон бошлиғига кўрсатгач, унинг пешонасидан тер чиқиб кетди. Айниқса у подполковник кўрсатган суратлардан бирида шахсан ўзининг кулиб турган аксини кўриб, сакраб ўрнидан турди ва саросимага тушиб қолиб, хона ичида уёқдан-бу ёққа юра бошлади.

Подполковник Колесниковнинг кўп йиллик тажрибасида бу каби жумбоқ ҳали ҳеч учрамаган эди.

Расмга туширилган синов ҳамда бошқа айрим эпизодлар ўн бешинчи июль куни чошгоҳдан то соат иккигача ўтказилган эди.

Полигон бошлиғи расмлар билан танишгач, Колесниковга махфий фотограф синов вақтидаги айрим пайтларнигина расмга олишга муваффақ бўлганлигини, шунингдек плёнкага олинган бу расмлардан фақат ўнтаси бевосита синовга алоқадор эканлигини айтди.

Олдинма-кетин олинган учта расмдан бирида кетма-кет давом этган уч синов пайти акс эттирилганлиги аниқланди. Бутун синов процесси хронометраж тарзида олиб борилганлиги учун плёнкага олинган ҳар бир суратга ярим минутдан вақт сарф қилинганини аниқ ҳисоблаб олиш мумкин эди.

Плёнкага олинган бошқа расмлар ҳам ана шундай изчиллик билан бажарилган, деб фараз қилиш мумкин. Демак, бутун расм олиш процесси ярим соат давом этган.

Бу фактларнинг аниқланиши Петр Васильевич учун катта аҳамиятга эга бўлди. Энди у, жиноий иш содир бўлган вақтни тўла аниқлагач, ўзининг бутун эътиборини ўша ярим соатда полигонда содир бўлган воқеани анализ қилишга қаратиши мумкин эди. Бироқ Колесников шароитни қанча чуқур текширишга киришмасин, у шунча қийинлашиб борар ва қор қуюни каби тезлик билан ўзгариб турар эди.

Подполковник синов ўтказган кишилар билан танишди. Улар беш кишидан: полигон бошлиғи, унинг техника бўйича ўринбосари, битта техник ва иккита сержантдан иборат эди. Улар бир оғиздан полигонда бегона кишилардан ҳеч ким бўлмаганини таъкидладилар. Бу беш кишидан биронтаси ҳам ўз ўртоқларидан биронтасининг ёнида фотоаппарат борлигига ишора қиладиган ҳеч нарсани сезмаган.

Шуниси ҳам борки, агар расм олинган аппарат, башарти жуда кичкина бўлса, уни сезмай қолган бўлишлари ҳам мумкин.

Чет эл разведкаси анча йилдан бери пальтонинг тугмасига тенг келадиган фотоаппарат — микрокамерадан фойдаланиб келаётганини Колесников жуда яхши биларди.

Тўғри, ўнлаб суратларни биргина плёнкага тушириб олишга яроқли бўлган микрокамерани ҳали у ўз тажрибасида учратмаган эди. Аммо маълум бўлишича, ҳозирги техника шундай аппаратларни ҳам ишлаб чиқаришга қодир эканда. Унинг қўлидаги альбом бу гапларнинг жонли гувоҳи бўла оларди. Энди фотоаппаратнинг борлиги аниқланган экан, демак, фотографнинг бўлиши ҳам шубҳасиз. Ажабо, бу ким бўлди экан?

Синов ўтказишда қатнашган кишиларнинг ҳаммаси якка-якка ва гуруҳ-гуруҳ ҳолда бир неча мартадан суратга олинган. Тўртта суратда синов ўтказишда қатнашган бу беш киши бирга туширилган. Буни, шу беш кишидан биронтаси ҳам махфий фотограф эмаслигига далил қилиб кўрсатиш мумкинми? Йўқ, мумкин эмас.

(Давоми бор).

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132. Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва санъат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135. Саноат ва транспорт бўлими — 132 Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими 135. Секретариат — 34048. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 07709. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр, № 1483.